

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

του

ΜΙΧΑΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2014

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

Διπλωματική Εργασία Μεταπτυχιακού

Επιβλέπων Καθηγητής

Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος

Αφιέρωση

Ευχαριστίες

Θέλω να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υπομονή, την στήριξη και την κατανόηση που μου πρόσφεραν κατά τη διάρκεια των σπουδών μου.

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω από καρδιάς τους καθηγητές της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Νεάπολης που έδειξαν σε μένα ανεπανάληπτη υπομονή και μου έδωσαν σημαντικότερη βοήθεια για να μπορέσω σε αυτή την ηλικία να ανταπεξέλθω στις μεγάλες απαιτήσεις του Προγράμματος.

Πίνακας Περιεχομένων

Η Εγκληματικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση	3
Εισαγωγή	9
Κεφάλαιο 1: Παράγοντες εγκλήματος	11
1.1 Οικονομική Κρίση	11
1.2 Μεταφορές και Διοικητικά Κεντρικά Σημεία	12
1.3 Κοινότητες Διασποράς	13
1.4 Διαφθορά και κράτος Δικαίου	13
1.5 Νόμιμες Επιχειρησιακές Δομές και Επαγγελματική Εμπειρογνωμοσύνη	14
1.6 Στάση και Συμπεριφορά του Κοινού	14
1.7 Κέρδη έναντι κινδύνων και ευκολία εισδοχής στις αγορές.....	15
1.8 Το Διαδίκτυο και το Ηλεκτρονικό Εμπόριο	15
1.9 Νομοθεσία και διασυνοριακές Ευκαιρίες	16
1.10 Κλοπή Ταυτότητας και Απάτη Εγγράφου	17
Κεφάλαιο 2: Τομείς Εγκλήματος	19
2.1. Ναρκωτικά	19
2.2. Εμπορία Προσώπων	24
2.3. Οργανωμένο Έγκλημα – Τρομοκρατία	28
2.4. Μετανάστευση	35
2.5. Εμπορία Όπλων	39
2.6. Ηλεκτρονικό Έγκλημα	44
Επίλογος	51
Βιβλιογραφία:	52

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Διάγραμμα 1: πεδίο εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών για τα ναρκωτικά.

Εικόνα 2: Διάγραμμα 2: αναφορές για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά στα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Εικόνα 3: Διάγραμμα 3: είδη εξειδικευμένων οργανισμών για την επιβολή της νομοθεσίας περι ναρκωτικών στην Ευρώπη

Εικόνα 4: Διάγραμμα 4: αριθμός αναφερόμενων κατασχέσεων ανά χώρα(αριστερά) και αναλογία κατασχέσεων των κύριων ναρκωτικών (δεξιά), 2011

Εικόνα 5: Διάγραμμα 5: ποινές για αδικήματα που εμπίπτουν στη νομοθεσία περι ναρκωτικών - διαφοροποιήσεις ανάλογα με την ουσία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα θέμα που η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει σε γενικό βαθμό είναι το πρόβλημα της εγκληματικότητας. Με την ελεύθερη διακίνηση ατόμων και αγαθών στην Ευρώπη, η εγκληματικότητα σε όλα τα θέματα και επίπεδα αναπτύχθηκε και δραστηριοποιήθηκε σε όλη την Ευρώπη.

Το 2010 η Ε.Ε. υιοθέτησε την πρώτη στρατηγική της για την εσωτερική ασφάλεια. Η στρατηγική αυτή επικεντρώνεται σε τομείς προτεραιότητας όπου με κοινή προσπάθεια μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν τα κυριότερα εγκλήματα που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των κατοίκων της.

Οι πέντε στρατηγικοί στόχοι οι οποίοι επιλέχθηκαν με την επιτυχία των οποίων θα μπορούσε η Ε.Ε. να αντιμετωπίσει το έγκλημα ήταν:

1. Ο εντοπισμός σε αρχικό στάδιο και η εξουδετέρωση σε δεύτερο στάδιο των διεθνών εγκληματικών δικτύων
2. Με σωστότερη αστυνόμευση στα σύνορα των κρατών μελών να επιτευχθεί ενίσχυση της ασφάλειας
3. Να ληφθούν μέτρα ώστε η Ευρώπη να ενισχυθεί στην προσπάθεια για την αντιμετώπιση περιπτώσεων μεγάλων καταστροφών.
4. Να αυξηθεί το επίπεδο ασφάλειας των πολιτών.
5. Με διάφορα μέτρα να επιτευχθεί η πρόληψη της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος.

Ωστόσο, χωρίς την απαραίτητη συνεργασία, η οποία συνεργασία πρέπει να αναβαθμιστεί σε όλους τους τομείς, δεν μπορεί να επιτευχθεί ο κοινός σκοπός ο οποίος δεν πρέπει να είναι άλλος από τον περιορισμό του εγκλήματος. Η Ε.Ε. υποστηρίζει τον ευρωπαϊκό τομέα σε θέματα ασφάλειας με σκοπό την επίτευξη όλων των στρατηγικών προτεραιοτήτων ασφάλειας.

Στην μελέτη μου αυτή θα αναφέρω αρχικά τους παράγοντες που διευκολύνουν το έγκλημα με σύντομη αναφορά σε κάθε ένα από αυτούς και θα αναλύσω τα διάφορα πιο σοβαρά εγκλήματα που καλείται η Ε.Ε. να αντιμετωπίσει, όπως είναι τα ναρκωτικά, η εμπορία προσώπων, εμπορία όπλων, το οργανωμένο έγκλημα και η τρομοκρατία, η λαθραία μετανάστευση και τα εγκλήματα μέσω διαδικτύου.

Όλα αυτά τα προβλήματα επηρεάζουν την ανάπτυξη και την βελτίωση της ομαλής εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης γι' αυτό το λόγο όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει σχέδια δράσης προς αντιμετώπιση τους και παρεμπόδιση της ανάπτυξης και της επέκτασής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Παράγοντες που διευκολύνουν το έγκλημα¹

Όπως αναφέρεται στην έκθεση της Europol, SOCTA 2013 με τίτλο «Αξιολόγηση απειλής για το σοβαρό έγκλημα της ΕΕ», οι παράγοντες που διευκολύνουν το έγκλημα είναι:

- Η οικονομική κρίση
- Μεταφορές και διοικητικά σημεία
- Κοινότητες διασποράς
- Διαφθορά και κράτος δικαίου
- Νόμιμες επιχειρησιακές δομές και επαγγελματική εμπειρογνωμοσύνη
- Στάση και συμπεριφορά του κοινού
- Κέρδη έναντι κινδύνων και ευκολία εισδοχής στις αγορές
- Το διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο
- Νομοθεσία και διασυνοριακές ευκαιρίες
- Κλοπή ταυτότητας
- Απάτη εγγράφου

Οι παράγοντες που διευκολύνουν το έγκλημα είναι μια συλλογή «Παραγόντων που σχετίζονται με το Έγκλημα» (Crime-Relevant Factors – CRF) οι οποίοι διαμορφώνουν τη φύση, διεξαγωγή και αντίκτυπο των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων. Οι CRF επηρεάζουν τους τομείς εγκλήματος και τη συμπεριφορά τόσο των εγκληματιών όσο και των θυμάτων τους. Περιλαμβάνουν παράγοντες που διευκολύνουν και τρωτά σημεία στην κοινωνία, τα οποία δημιουργούν ευκαιρίες για το έγκλημα ή τον αγώνα κατά του εγκλήματος. Αποτελούν εργαλεία με τα οποία λειτουργεί το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα και είναι κοινά για τους περισσότερους τομείς και τις περισσότερες ομάδες.

Ορισμένοι παράγοντες που διευκολύνουν είναι ιδιαίτερα σχετικοί για πολλαπλούς τομείς εγκλήματος και παρέχουν ευκαιρίες για διαφορετικές Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος στις διάφορες δραστηριότητές τους. Αυτοί οι οριζόντιοι παράγοντες που διευκολύνουν το έγκλημα περιλαμβάνουν την οικονομική κρίση, μεταφορές και διοικητικά κεντρικά σημεία, κοινότητες διασποράς, διαφθορά, νόμιμες επιχειρησιακές δομές και επαγγελματική εμπειρογνωμοσύνη, τη στάση και συμπεριφορά του κοινού, κινδύνους και εμπόδια εισδοχής στις εγκληματικές αγορές, το διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο, νομοθεσία και διασυνοριακές ευκαιρίες και την κλοπή ταυτότητας και απάτης εγγράφων.

1.1 Οικονομική κρίση

Οι εγκληματικές επιχειρήσεις στοχεύουν στην παραγωγή κέρδους. Η κατάσταση της ευρύτερης οικονομίας διαδραματίζει ρόλο κλειδί, στην κατεύθυνση των δραστηριοτήτων των ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος. Η οικονομική κρίση δεν έχει προς το παρόν οδηγήσει

¹ SOCTA 2013 Europol: Αξιολόγηση Απειλής για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα της ΕΕ

σε αύξηση της δραστηριότητας του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά παρατηρήθηκαν αξιοσημείωτες μετακινήσεις στις εγκληματικές αγορές.

Η αυξανόμενη ζήτηση για φτηνά προϊόντα και υπηρεσίες παρακινούν την επέκταση μιας οικονομίας σκιά, κατά την οποία οι μετανάστες τυγχάνουν εκμετάλλευσης. Οι παράνομοι μετανάστες, οι οποίοι καταφθάνουν σε χώρες προορισμού, συχνά δεν έχουν επιλογή παρά να αποδεχθούν συνθήκες εκμετάλλευσης και εργασιακές πρακτικές, προκειμένου να εξοφλήσουν τα χρέη που συσώρεψαν, μέσω του ταξιδιού τους. Οι εργάτες που τυγχάνουν εκμετάλλευσης πληρώνονται λιγότερα και εργάζονται σκληρότερα και συνεπώς προσελκύουν αδίστακτους εργοδότες, οι οποίοι επιδιώκουν τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Η οικονομική κρίση ενδεχομένως να έχει επιφέρει μια αυξημένη επιδεκτικότητα στη διαφθορά, σε άτομα που διατηρούν θέσεις κλειδιά στο δημόσιο τομέα, ιδιαίτερα σε χώρες, όπου έγιναν μεγάλες αποκοπές μισθών. Τα μειωμένα εισοδήματα και οι λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης, σε συνδυασμό με χαμηλά επιτόκια, μπορούν επίσης να καταστήσουν τις ψευδείς επενδυτικές ευκαιρίες πιο ελκυστικές. Αυτό έχει τη δυνατότητα να διευρύνει την ομάδα πιθανών θυμάτων για επενδύσεις, προκαταβολές και άλλα είδη απάτης.

Τα μέτρα λιτότητας στο δημόσιο τομέα, περιλαμβανομένων των δαπανών για την επιβολή του νόμου, μπορεί να μειώσουν τα μέτρα πρόληψης που στοχεύουν στην αύξηση της ασφάλειας, εξαιτίας του υψηλού κόστους τους. Αυτό, θα επιτρέψει στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος να λειτουργούν ευκολότερα και οι δραστηριότητές τους να παραμένουν απαρατήρητες, για περισσότερο χρονικό διάστημα.



1.2 Μεταφορές και διοικητικά κεντρικά σημεία

Οι εγκληματίες δεν περιορίζονται πλέον σε γεωγραφικά σύνορα. Αυτό έχει προκαλέσει ένα μεγαλύτερο βαθμό διεθνούς εγκληματικής δραστηριότητας, σε βαθμό που οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος δεν μπορούν πλέον να συνδέονται με συγκεκριμένες περιοχές.

Οι εγκληματικές ομάδες εκμεταλλεύονται την εκτεταμένη υποδομή σε λιμάνια της ΕΕ για την εισαγωγή των παράνομων αγαθών και την ανακατανομή τους σε αγορές κλειδιά. Πολλοί

τόνοι φορτίων με παράνομα αγαθά διακινούνται λαθραία, μέσω πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων και φορητών. Μικρότερα φορτία μετακινούνται με τη χρήση ιδιωτικών βαρκών ή αεροσκαφών.

Οι υφιστάμενες εξελίξεις στις υποδομές χωρών που δεν ανήκουν στην ΕΕ και οι οποίες χρησιμοποιούνται ως χώρες διαμετακόμισης, διευκολύνουν περαιτέρω την παράνομη διακίνηση. Η συνεχιζόμενη επένδυση στις υποδομές μεταφορών και επικοινωνίας της Αφρικής ενδεχομένως να τύχουν εκμετάλλευσης από Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος. Η αύξηση στον αριθμό των αεροδρομίων με μεγαλύτερες δυνατότητες σε ολόκληρη την Ανατολή, Δύση και Νότια Αφρική πιθανόν να διευκολύνει τη μετακίνηση μεγαλύτερων φορτίων με παράνομα εμπορεύματα. Η επέκταση εμπορικών αεροπορικών γραμμών από χώρες που είναι σημεία «πλέγματα» (nexus points) για παράνομη μετανάστευση προσφέρει νέες δυνατότητες για Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος, που εμπλέκονται στη διευκόλυνση παράνομων μεταναστών.

1.3 Κοινότητες διασποράς

Οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος που εμπλέκονται στο οργανωμένο έγκλημα ειδικά κατά της παρουσίας χρησιμοποιούν υφιστάμενες κοινότητες διασποράς για υλικοτεχνική – διοικητική υποστήριξη.

Οι παράνομοι μετανάστες, που υποβοηθούνται συχνά επιλέγουν συγκεκριμένα ΚΜ ως χώρες προορισμού, εκεί όπου θα βρουν υφιστάμενες κοινότητες με τις οποίες μοιράζονται εθνικούς, γλωσσολογικούς ή πολιτιστικούς δεσμούς. Η παρουσία κοινοτήτων διασποράς παρέχει καθιερωμένα δίκτυα στήριξης και ευκαιρίες για τους παράνομους μετανάστες να κρυφτούν και να βρουν απασχόληση στην μαύρη αγορά εργασίας.

1.4 Διαφθορά και κράτος δικαίου

Η διαφθορά εμφανίζεται με πολλές μορφές ως δωροδοκία, συγκρούσεις συμφερόντων, συναλλαγές σε επιρροή κ.α. Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση επηρεάζει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και είναι ένας πιθανός «καταλύτης» για διαφθορά στον δημόσιο τομέα αφού διευκολύνει τις ομάδες οργανωμένου εγκλήματος να αποκτήσουν πληροφορίες για να πετύχουν τις παράνομες δραστηριότητες τους.

Οι διεφθαρμένοι λειτουργοί επιτρέπουν στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος να αποκτήσουν έγγραφα με ψευδή στοιχεία, για να διασχίζουν τα σύνορα, να επηρεάσουν τις διαδικασίες προμήθειας και δημόσιων προσφορών, να νομιμοποιούν έσοδα από τις παράνομες δραστηριότητες ή να εξασφαλίζουν πρόσβαση σε αλλιώς μη διαθέσιμα αγαθά.

Η διαφθορά ανάμεσα στους λειτουργούς της επιβολής του νόμου και το δικαστικό σώμα έχει τη δυνατότητα να είναι ιδιαίτερα επιζήμια. Διεφθαρμένοι λειτουργοί παρέχουν ή παραποιούν πληροφορίες, απέχουν από ελέγχους και επιθεωρήσεις, επηρεάζουν τη διερεύνηση, τις ποινικές διώξεις και τις δικαστικές διαδικασίες.

1.5 Νόμιμες επιχειρησιακές δομές και επαγγελματική εμπειρογνωμοσύνη

Οι οργανωμένες ομάδες εγκλήματος εκμεταλλεύονται διάφορες νόμιμες επιχειρήσεις και επαγγελματίες ειδικούς για να φαίνονται ότι ενεργούν στη νομιμότητα και με τον τρόπο αυτό επισκιάζουν εγκληματικές δραστηριότητες τους και παράνομα κέρδη. Χρησιμοποιούν διάφορους ειδικούς τόσο σε μόνιμη βάση όσο και σε ευκαιριακή βάση για συγκεκριμένες ενέργειες κατά κύριο λόγο για οικονομικά εγκλήματα όπως είναι οικονομολόγοι, δικηγόροι ή λογιστές.

Ορισμένες επιχειρήσεις που ανήκουν σε Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος λειτουργούν ως εταιρίες «βιτρίνας», χωρίς οποιαδήποτε εμφανή εμπορική δραστηριότητα. Σε άλλες περιπτώσεις, οι εγκληματίες αναζητούν επιτυχημένες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν μια καλή θέση στην αγορά. Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος αγωνίζονται για να αποκτήσουν κυριαρχία στην αγορά μέσω του ελέγχου των Νόμιμων Επιχειρηματικών Δομών και δημιουργούν συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, γεγονός που δυσκολεύει τις νόμιμες επιχειρήσεις να εισέρθουν σε ορισμένες αγορές. Άλλες επιχειρήσεις που ενεργούν νόμιμα μπορεί να αναζητούν ενεργά συνεργασία με Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος για να προσκομίσουν επιπρόσθετο κέρδος. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η πολυπλοκότητα και η επιτήδευση των επιχειρήσεων που εμπλέκουν τις Νόμιμες Επιχειρηματικές Δομές, δυσκολεύει τη διάκριση μεταξύ εγκληματικών και μη-εγκληματικών δραστηριοτήτων.

Μέλη εγκληματικών ομάδων συνδέονται με Νόμιμες Επιχειρηματικές Δομές και εμφανίζονται σε μια ποικιλία επαγγελματικών ρόλων όπως ιδιοκτήτες, ανώτεροι υπάλληλοι, διευθυντές, αντιπρόσωποι ή εργάτες. Η ιδιοκτησία νόμιμων οντοτήτων επιτρέπει στις εγκληματικές ομάδες να ελέγχουν τους εργάτες της εταιρείας και το ενεργητικό της. Οι εργάτες της εταιρείας δεν αντιλαμβάνονται κατ' ανάγκη ότι η εταιρεία τους ελέγχεται από Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος. Οι εγκληματίες μπορούν να εμπλέκονται ενεργά στη διαχείριση των επιχειρήσεων ή επιλέγουν να παραμένουν στο παρασκήνιο. Στην τελευταία περίπτωση, οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος χρησιμοποιούν μεσολαβητές ως εικονικοί ιδιοκτήτες ή διευθυντές για να ελέγχουν τις Νόμιμες Επιχειρηματικές Δομές.

1.6 Στάση και συμπεριφορά του κοινού

Η στάση και η συμπεριφορά του κοινού έχουν σημαντική επιρροή στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Η ανεκτικότητα, η επικίνδυνη συμπεριφορά ή η έλλειψη ενημέρωσης μπορούν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που διευκολύνει ορισμένα εγκλήματα.

Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος επωφελούνται από την έλλειψη ενημέρωσης και την αντίληψη ότι δεν υπάρχει κίνδυνος από πολλές ομάδες στόχου, ιδιαίτερα στο περιβάλλον του διαδικτύου. Τα μέλη του κοινού και οργανισμών εκθέτουν τον εαυτό τους ως στόχοι για εγκληματική δραστηριότητα, για παράδειγμα, κάνοντας τα δεδομένα τους εύκολα διαθέσιμα μέσω ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης. Η ασφάλεια των συστημάτων είναι μια ανησυχία και πρόκληση για πολλές εταιρίες του ιδιωτικού τομέα, εν μέρει, λόγω της εξωτερικής ανάθεσης διοικητικών εργασιών και εργασιών διατήρησης και ανάπτυξης και εν μέρει λόγω του υψηλού κόστους που έχουν τα αποτελεσματικά μέτρα πρόληψης.

1.7 Κέρδη έναντι κινδύνων και ευκολία εισδοχής στις αγορές

Οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος αναζητούν εγκληματικές αγορές, εντός των δυνατοτήτων και της γνώσης τους ιδιαίτερα αυτές που προσφέρουν ψηλά κέρδη και λίγους κινδύνους.

1.8 Το διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο

Το διαδίκτυο διευκολύνει την αναζήτηση και την πρόσβαση σε πληροφορίες, την στόχευση θυμάτων, την απόκρυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων, την διευθέτηση της λεπτομερούς οργάνωσης, την στρατολόγηση, τη νομιμοποίηση εσόδων από παρόμοιες δραστηριότητες και δημιουργεί εγκληματικές αγορές που δεν ήταν γνωστές από προηγουμένως. Στο διαδίκτυο ανταλλάσσονται παράνομα ναρκωτικά, πνευματική ιδιοκτησία, όπλα, πλαστά έγγραφα, πλαστά χαρτονομίσματα κ.α.

Η συνεχιζόμενη επέκταση του διαδικτύου, σε συνδυασμό με την έλλειψη ενημέρωσης για την ασφάλεια, θέτει συνεχώς τους πολίτες και τα δεδομένα τους, σε κίνδυνο εκμετάλλευσης τους από «ηλεκτρονικούς» εγκληματίες. Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος μπορούν ήδη να έχουν πρόσβαση σε ένα μεγάλο αριθμό πιθανών θυμάτων μέσω ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, «spamming» και «phishing», και εγκαταστάσεις ψωνίσματος και δημοπρασίας. Τα κοινωνικά μέσα, οι ιστοσελίδες γνωριμίας και οι ηλεκτρονικοί τόποι συζήτησης αποκτούν ιδιαίτερη εξέχουσα θέση για την ηλεκτρονική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, την εμπορία προσώπων και την απάτη, αντίστοιχα. Προσωπικά δεδομένα που αποκτώνται ή είναι προϊόν κλοπής, μπορεί να χρησιμοποιηθούν με ηλεκτρονικό τρόπο, για την παραγωγή πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων. Τα κλεμμένα προσωπικά δεδομένα διευκολύνουν μια ευρεία σειρά οργανωμένων απατών τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου, επιτρέποντας στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος να αποκτούν οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, να ανοίγουν ή να «ληστεύουν» τραπεζικούς λογαριασμούς, να συλλέγουν πληρωμές από οικονομικά ιδρύματα ή να διαβεβαιώνουν την ταυτότητα γνήσιων εταιρειών.

Το διαδίκτυο δίδει στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος μια αντιληπτή ανωνυμία και μια δυνατότητα να διαπράττουν εγκλήματα από μακριά, καθιστώντας τον εντοπισμό και την ποινική δίωξή τους πιο πολύπλοκη. Οι εγκληματίες έχουν τη δυνατότητα να εκμεταλλεύονται μια ποικιλία εργαλείων και τεχνικών για να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους και να αποκρύβουν τα αδικήματά τους. Παράλληλα, η αυξανόμενη υιοθέτηση τεχνολογιών «cloud computing» θα συνεχίσει να έχει μια σοβαρή επίπτωση στη διερεύνηση των αρχών επιβολής του νόμου. Θα δούμε τους χρήστες και τους εγκληματίες να αποθηκεύουν λιγότερα δεδομένα στις συσκευές τους, γεγονός που θα αποτελέσει μια μεγαλύτερη πρόκληση στην υφιστάμενη ποινική διερεύνηση και την πρακτική της ηλεκτρονικής δικανικής διερεύνησης.

Το παγκόσμιο ηλεκτρονικό εμπόριο προσφέρει στους εγκληματίες πολλαπλές ευκαιρίες παραγωγής εσόδων και τη δυνατότητα να κατακρατούν τα κέρδη από τις εγκληματικές

δραστηριότητές τους. Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να στοχεύσουν τον οικονομικό τομέα και να εκμεταλλευτούν διάφορα οικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες στο διαδίκτυο, προκειμένου να αποκρύπτουν την εγκληματική προέλευση των εσόδων τους. Τα εικονικά νομίσματα, οι ηλεκτρονικές τράπεζες, ο ηλεκτρονικός τζόγος και οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες περιλαμβάνονται τώρα σε μεγάλο βαθμό σε τεχνικές νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Το διαδίκτυο διευκολύνει απάτες που εμπλέκουν τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές (κάθετες απάτες) και επιμέρους ιδιώτες (οριζόντιες απάτες). Επιτρέπει στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος να έχουν πρόσβαση σε ένα μεγάλο αριθμό πιθανών θυμάτων μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων κοινωνικής δικτύωσης, spam, ή phishing ή μέσω ιστοσελίδων που προσφέρουν δόλιες υπηρεσίες έκδοσης εισιτηρίων, ψώνια ή εγκαταστάσεις δημοπρασίας. Οι απατεώνες μπορούν να στοχεύουν θύματα από απόσταση, ανώνυμα από τοποθεσίες στο εξωτερικό και με πλαστές ή κλεμμένες ταυτότητες. Αυτοί οι παράγοντες προσθέτουν στην αυξανόμενη δυσκολία εντοπισμού και ποινικής δίωξης για υποθέσεις απάτης.

Επιπλέον, οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και για να στοχεύουν άμεσα τον οικονομικό τομέα και για να εξασφαλίζουν προϊόντα και υπηρεσίες που διευκολύνουν τις εγκληματικές δραστηριότητές τους.

1.9 Νομοθεσία και διασυνοριακές ευκαιρίες

Οι πολιτικές που διευκολύνουν το ελεύθερο εμπόριο και τη διακίνηση εντός της ΕΕ τυγχάνουν εκμετάλλευσης από το οργανωμένο έγκλημα, αφού μειώνει αισθητά τις πιθανότητες εντοπισμού τους, δεδομένου ότι η διακίνηση προσώπων και αγαθών εντός της ΕΕ είναι ελεύθερη.

Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος εκμεταλλεύονται νομικά κενά και μπορούν γρήγορα να εντοπίζουν, να αντιδρούν και ακόμη, να προβλέπουν αλλαγές στη νομοθεσία.

Οι πολιτικές που διευκολύνουν το ελεύθερο εμπόριο και τη διακίνηση εντός της ΕΕ, τυγχάνουν εκμετάλλευσης από το οργανωμένο έγκλημα, για την εμπορία και απάτη. Η ελεύθερη διακίνηση προσώπων και αγαθών εντός των εσωτερικών συνόρων της ΕΕ, μειώνει τις πιθανότητες εντοπισμού. Οι αλλαγές στην Περιοχή Σιένγκεν και η ένταξη στην ΕΕ θα ανοίξει πιθανές νέες ευκαιρίες για τους διακινητές των Ομάδων Οργανωμένου Εγκλήματος. Οι απατεώνες Ενδοκοινοτικής Απάτης που αφορά Αφανείς Επιτηδευματίες (Missing Trader Intra Community fraudsters) συνεχίζουν να καταχρώνται τους νέους κανόνες και κανονισμούς. Τα εμπόδια στην αποτελεσματική συνεργασία ανάμεσα στις αρχές επιβολής του νόμου περιλαμβάνουν την έλλειψη πληροφοριών για τις νομικές πρόνοιες στα ΚΜ, διαφορές στις δικαστικές διαδικασίες και τα κριτήρια που σχετίζονται με καταναγκαστικά μέτρα.

Παρατηρείται κατάχρηση των νομικών οδών, για τη διευκόλυνση της παράνομης μετανάστευσης, προκειμένου να επιτευχθεί η είσοδος στην ΕΕ και να νομιμοποιηθεί η

παραμονή των παράνομων μεταναστών μέσα στην ΕΕ. Χρησιμοποιώντας τουριστικά γραφεία, διεφθαρμένους λειτουργούς για τις θεωρήσεις (visas) ακόμη και εταιρείες «βιτρίνες», οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος βοηθούν ένα μεγάλο αριθμό παράνομων μεταναστών να αποκτήσουν θεωρήσεις για να παραμείνουν πέραν του χρονικού διαστήματος ισχύος. Διευθετούν εικονικούς γάμους με πολίτες των ΚΜ, σε ευρεία κλίμακα και παρέχουν βοήθεια, όσον αφορά την κατάχρηση του συστήματος ασύλου, για να αποκτήσουν νόμιμη προσωρινή άδεια παραμονής.

Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος, αντικαταστούν γρήγορα τις απαγορευμένες νέες ψυχοτρόπες ουσίες, με νέες φόρμουλες, οι οποίες εξαιρούνται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Η νομοθετική διαδικασία είναι συχνά πολύ αργή για τον αποτελεσματικό έλεγχο των ΝΡS. Η γραμμή ανάμεσα στις απαγορευμένες και μη-απαγορευμένες ΝΡS είναι θολές και συνιστούν ένα σημαντικό πρόβλημα για τις αρχές που προσπαθούν να ελέγξουν την διάδοση των ΝΡS.

1.10 Κλοπή ταυτότητας και απάτη εγγράφου

Πλαστά έγγραφα όπως ταυτότητες, διαβατήρια κ.α. επιτρέπουν σε άτομα να εισέρχονται και να διαμένουν παράνομα στα κράτη – μέλη της ΕΕ, να αποκτούν πρόσβαση στα κοινωνικά ωφελήματα και να εργάζονται παράνομα εντός της ΕΕ. Τα πλαστά έγγραφα συνιστούν μια άμεση απειλή στην ασφάλεια της ΕΕ ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται για την απόκρυψη της ταυτότητας των τρομοκρατών και άλλων επικίνδυνων εγκληματιών.

Η απάτη εγγράφων είναι ένας σημαντικός παράγοντας διευκόλυνσης και επιτρέπει στις Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος να «μετακινούν» ανθρώπους και να εμπορεύονται αγαθά ελεύθερα εντός της ΕΕ.

Πλαστά έγγραφα επιτρέπουν στα άτομα να εισέρχονται και να διαμένουν στα ΚΜ, να αποκτούν πρόσβαση στα κοινωνικά ωφελήματα και να εργάζονται παράνομα εντός της ΕΕ. Οι Ομάδες Οργανωμένου Εγκλήματος που εμπλέκονται με τη διευκόλυνση της παράνομης μετανάστευσης και την εμπορία προσώπων, συχνά χρησιμοποιούν πλαστά έγγραφα ως μέρος του τρόπου δράσης τους (modus operandi). Τα πλαστά έγγραφα συνιστούν μια άμεση απειλή στην ασφάλεια της ΕΕ, ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται για την απόκρυψη της ταυτότητας των τρομοκρατών και των επικίνδυνων εγκληματιών.

Παρόλο που τα πλαστά έγγραφα εντοπίζονται συνεχώς, ένα σημαντικό ποσοστό πιθανόν να περνά απαρατήρητο. Ο εντοπισμός των πλαστών εγγράφων είναι δύσκολος και απαιτεί πολλούς πόρους εξαιτίας της ποικιλίας των εγκληματικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται. Τα έγγραφα ταυτότητας μπορούν να παραποιηθούν (παραποιημένα αυθεντικά έγγραφα), πλαστογραφηθούν (πλαστά έγγραφα) ή να αποκτηθούν με απάτη (αυθεντικά έγγραφα που αποκτώνται βάσει πλαστών υποστηρικτικών εγγράφων ή βάση διαφθοράς). Οι απατεώνες των εγγράφων χρησιμοποιούν επίσης αυθεντικά έγγραφα ως απατεώνες, κλεμμένα ή τα οποία δανείζονται από τον αληθινό ιδιοκτήτη (που του ομοιάζει). Η απάτη εγγράφων καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ειδών εγγράφων: διαβατήρια και έγγραφα εθνικής ταυτότητας για

τη διευκόλυνση του περάσματος των συνόρων, άδειες διαμονής στην ΕΕ, υποστηρικτικά έγγραφα, όπως είναι το πιστοποιητικό γεννήσεως, επιστολές πρόσκλησης και πιστοποιητικά γάμου για να νομιμοποιηθεί η παράνομη διαμονή ή κάρτες ασύλου για την απόκτηση αδειών εργασίας. Οι επαγγελματίες πλαστογράφοι εγγράφων μπορούν να προσφέρουν στους πελάτες τους διάφορα έγγραφα σε ένα «πακέτο». Οποιοδήποτε είδος εγγράφου ταυτότητας και οποιοδήποτε άλλο είδος εγγράφου μπορούν να αγοραστούν στο διαδίκτυο.

Η φύση της πλαστογραφίας εγγράφων αλλάζει εξαιτίας των ολοένα και πιο εξελιγμένων τεχνικών ασφάλειας που προστατεύουν τα έγγραφα. Τα έγγραφα ταυτότητας και μετανάστευσης γίνονται πιο δύσκολα να πλαστογραφηθούν / παραποιηθούν, για παράδειγμα, λόγω της χρήσης των βιομετρικών πληροφοριών. Αυτό έχει επιφέρει μια αυξημένη ζήτηση για ειδικούς πλαστογράφους και για κλεμμένα έγγραφα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟΜΕΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

2.1. ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ



Τα τελευταία χρόνια υπήρξε περίοδος εξαιρετικά έντονης δραστηριότητας όσο αφορά το πρόβλημα των ναρκωτικών, τόσο ως προς την δράση τους και την εξάπλωση τους όσο και στην αντιμετώπιση του προβλήματος από τους αρμοδίους.

Μέσα απο έρευνες που πραγματοποιήθηκαν², ήταν ξεκάθαρο οτι η χρήση ουσιών σχετιζόταν με εγκληματικές πράξεις γενικότερα έτσι η ευρωπαϊκή ένωση αποφάσισε πως χρειάζεται μια πολιτική που να επικεντρώνεται σε αυτό το πρόβλημα και να πολεμά αυτήν την παράνομη δραστηριότητα.

"η θέσπιση εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για τα ναρκωτικά αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της ΕΕ για τα ναρκωτικά και πάγιο εργαλείο το οποίο χρησιμοποιούν οι ευρωπαϊκές χώρες για να ορίσουν τους στόχους και τους σκοπούς της πολιτικής τους για τα ναρκωτικά."³ Παρά το γεγονός αυτό, υπάρχουν διαφορές ως προς τη πολιτική που η κάθε χώρα έχει υιοθετήσει και τα σχέδια δράσης και στρατηγικές για τις παράνομες ουσίες. Πέντε χώρες⁴ έχουν αναπτύξει σχέδιο δράσης που καλύπτει γενικά τις ουσίες (νόμιμες και παράνομες), δέκα χώρες⁵ έχουν χωριστά σχέδια δράσης για τις νόμιμες και τις παράνομες ουσίες ενώ δεκατέσσερις χώρες⁶ διαθέτουν στρατηγική μόνο για τα ναρκωτικά.

² έρευνες από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το 2000, Bennett το 2000, Meijer το 2002, κ.α.

³ ετήσια έκθεση 2008 ευρωπαϊκού κέντρου παρακολούθησης ναρκωτικών και τοξικολογίας.

⁴ Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Σουηδία, Νορβηγία.

⁵ ανάμεσα τους η Ιρλανδία και η Πορτογαλία.

⁶ ανάμεσα τους η Ισπανία, Μάλτα, Ελλάδα και Λουξεμβούργο.

Διάγραμμα 1



7

Για να πετύχουν τον στόχο τους τα σχέδια δράσης που κάθε κράτος μέλος προτίθετο να δημιουργήσει, αρχικό μέλημα ήταν ο ορισμός των παράνομων δραστηριοτήτων που σχετίζονταν με ουσίες. Ο Marcel Reiman⁸ είπε πως "η ανάγκη περιορισμού της εγκληματικότητας που σχετίζεται με τα ναρκωτικά αναγνωρίζεται πλέον ως σημαντικός στόχος της πολιτικής που ακολουθείται στην Ευρώπη. Η υιοθέτηση ενός σαφούς ορισμού της εγκληματικότητας που σχετίζεται με τα ναρκωτικά αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα εάν θέλουμε να αναπτύξουμε τις μεθοδολογίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση όχι μόνο των πραγματικών διαστάσεων του προβλήματος, αλλά και του αντίκτυπου των πολιτικών και των δράσεών μας."

Ως εκ τούτου, αντιλήφθηκαν ότι υπάρχουν τέσσερις τύποι εγκληματικής δράσεως σε σχέση με τα ναρκωτικά. Αυτοί οι τύποι είναι τα εγκλήματα ψυχοφαρμακευτικής αιτιολογίας⁹, τα εγκλήματα με οικονομικό κίνητρο¹⁰, τα συστημικά εγκλήματα¹¹ και τα αδικήματα που εμπίπτουν στο νόμο περί ναρκωτικών¹².

Τα εγκλήματα που έχουν να κάνουν με ψυχοφαρμακευτική αιτιολογία περιλαμβάνουν συνήθως διαταραχή στην ικανότητα κρίσης από τον χρήστη, καθώς επίσης παράνοια, φόβο και χαλάρωση αναστολών. Όλα αυτά ξεχωριστά ή και σε συνδυασμό ενδέχεται να οδηγήσουν τον χρήστη σε εγκληματικές συμπεριφορές και πράξεις. Παραδείγματα τέτοιων εγκλημάτων είναι οι ληστείες, επιθέσεις και η βία σε όλες της μορφές της (λεκτική, σωματική, σεξουαλική).

⁷ το διάγραμμα 1 δείχνει το χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πως τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει σχέδια δράσης και στρατηγικές για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας.

⁸ πρώην πρόεδρος διοικητικού συμβουλίου Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας.

⁹ εγκλήματα που διαπράττονται υπό την επήρεια ψυχοπαθητικών ουσιών, ως αποτέλεσμα οξείας ή χρόνιας χρήσης.

¹⁰ παραβάσεις που διαπράττονται για την εξασφάλιση χρημάτων (ή ναρκωτικών) προκειμένου να υποστηριχθεί η χρήση τους.

¹¹ παραβάσεις που γίνονται στο γενικό πλαίσιο λειτουργίας παράνομων αγορών ουσιών και αποτελούν μέρος της παράνομης δραστηριότητας της πώλησης, χρήσης και διακίνησης ναρκωτικών.

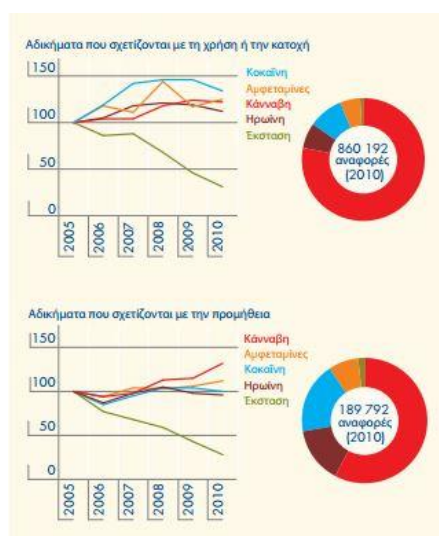
¹² παραβάσεις που περιλαμβάνονται ως αδικήματα στο νόμο περί ναρκωτικών όπως η χρήση, καλλιέργεια, εμπορία κ.α.

Ο τύπος εγκλημάτων που εμπίπτουν στα εγκλήματα με οικονομικό κίνητρο προέρχονται κατά μεγάλο βαθμό στην εξάρτηση του χρήστη από την ουσία και την ανάγκη του σε αυτή. Εξαιτίας αυτής της εξάρτησης πολλοί χρήστες οδηγούνται σε εγκληματικές πράξεις με σκοπό την ανεύρεση χρημάτων όπως τις διαρρήξεις και την πορνεία.

Αν και δεν έχει τεκμηριωθεί από κάπου πως τα συστημικά εγκλήματα έχουν άμεση σχέση με την χρήση ναρκωτικών ουσιών, εντούτοις, θεωρείται βέβαιος ο συσχετισμός τους. Τα συστημικά εγκλήματα αφορούν κυρίως πράξεις όπως η ανθρωποκτονία, η κακοποίηση και γενικότερα οι πράξεις βίας. Σε σχέση με τα ναρκωτικά, τα συστημικά εγκλήματα έχουν να κάνουν με τον τρόπο δράσης, δηλαδή, με τον τρόπο που αυτές οι ομάδες ελέγχουν την περιοχή τους και το εμπόρευμα τους από τον ανταγωνισμό και από την αστυνομία. Συχνά αυτό σημαίνει δολοφονίες και εκφοβισμό προς αντιπάλους και αστυνομικούς, καθώς επίσης και χρηματοδότηση αστυνομικών και κυβερνητικών υπαλλήλων.

Όσον αφορά αδικήματα που παραβιάζουν την νομοθετική ρύθμιση σχετικά με τον νόμο περί ναρκωτικών, αυτά θεωρούνται τα πιο συχνά και σαφή ως προς τον συσχετισμό τους με τα ναρκωτικά γιατί έχουν να κάνουν με την κατοχή, τη χρήση, την καλλιέργεια και την εμπορία τους.

Διάγραμμα 2



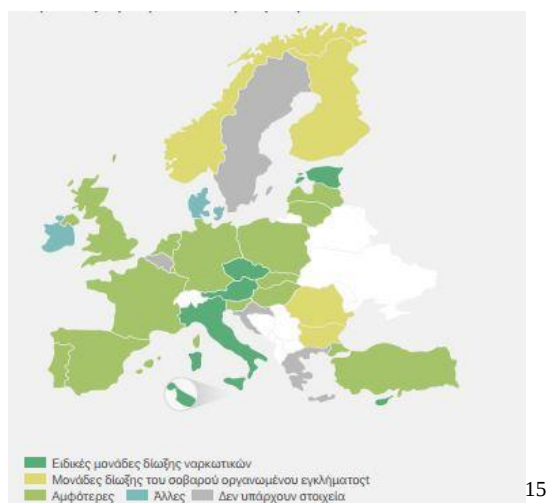
13

Μέσα από το πέρασμα των χρόνων φαίνεται πως η χρήση ναρκωτικών¹⁴ αυξάνεται συνεχώς, όπως αυξάνεται επίσης ο όγκος και η κατάσχεση των ναρκωτικών μέσα από τον σωστό χειρισμό των σχεδίων δράσεως από τους αρμοδίους. Αρκετές από τις χώρες της Ευρώπης δημιούργησαν ειδικές δυνάμεις που αρμοδιότητάς τους είναι η πάταξη της παράνομης δράσης των ναρκωτικών, σε μια προσπάθεια να εξαλείψουν τελειωτικά αυτή τη μάστιγα.

¹³ στο διάγραμμα 2 φαίνεται ξεκάθαρα ο συσχετισμός μεταξύ της χρήσης των ναρκωτικών και των παράνομων δραστηριοτήτων σε σχέση με την νομοθετική ρύθμιση για τα ναρκωτικά. Τα αδικήματα που αναφέρονται είναι για όλη την Ε.Ε. την περίοδο 2005-2010.

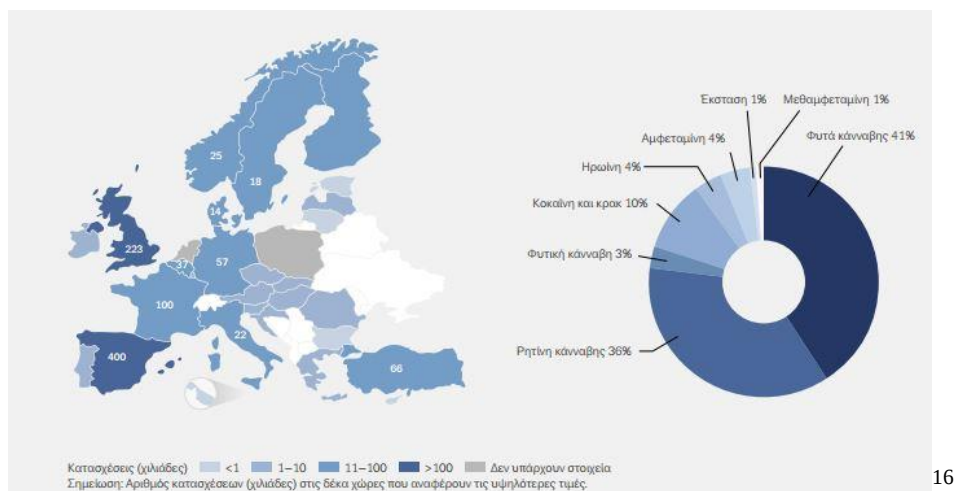
¹⁴ κοκαΐνης, ηρωίνης, κάνναβης.

Διάγραμμα 3



Αναλυτικά την περίοδο 2011 στην Ευρώπη μέσα από την συνεργασία μεταξύ των κρατών της κατάφερε να κατασχέσει μεγάλο αριθμό ναρκωτικών ουσιών στο πόλεμο κατά της μάστιγας των ναρκωτικών και το τέλος αυτής της παράνομης δράσης.

Διάγραμμα 4



Η Ευρωπαϊκή Ένωση στη προσπάθεια της να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα που έχει ως αποτέλεσμα τον αυξανόμενο αριθμό εγκληματικών δράσεων θέσπισε κέντρα προς την καταπολέμηση του.

"Οι προσπάθειες καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης στην Ευρώπη στηρίζονται από την Ίδρυση, στη Λισσαβόνα, του Κέντρου Θαλάσσιων Αναλύσεων και Επιχειρήσεων-Ναρκωτικά (ΜΑΟC-N), το οποίο παίζει σημαντικό ρόλο στο συντονισμό των

¹⁵ το διάγραμμα 3 δείχνει την δημιουργία των ειδικών δυνάμεων από τους αρμοδίους στην Ευρώπη σε σχέση με τα ναρκωτικά.

¹⁶ βλ. διάγραμμα 4. Στα αριστερά ο αριθμός αναφερόμενων κατασχέσεων ανά χώρα και στα δεξιά η αναλογία κατασχέσεων των κύριων ναρκωτικών.

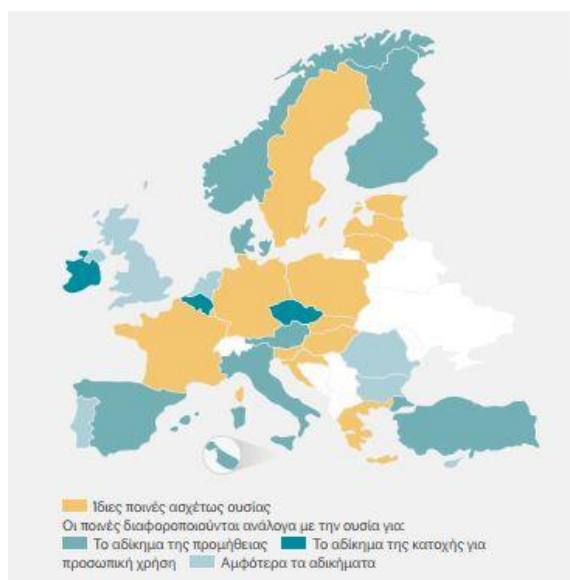
δραστηριοτήτων απαγόρευσης και την κοινή χρήση πληροφοριών ασφαλείας μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Παρόλο που...η παράνομη διακίνηση μέσω των χωρών της Δυτικής Αφρικής έχει αυξηθεί σημαντικά και αποτελεί σήμερα κύρια οδό διέλευσης...η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της συνεργάζονται με τις χώρες της Δυτικής Αφρικής με απώτερο στόχο την εκπόνηση μιας σειράς μέτρων για την αντιμετώπιση αυτής της συνεχώς αυξανόμενης απειλής."¹⁷

Η Κύπρος εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης, γνωρίζοντας ότι θα γινόταν σίγουρα ένας σύνδεσμος εισαγωγής ναρκωτικών μεταξύ Ευρώπης, Αφρικής και Μέση Ανατολής, σε μια προσπάθεια να καταπολεμήσει την μάστιγα των ναρκωτικών θέσπισε τους ακόλουθους νόμους: τον Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμος, καθώς και τον Περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και Ταμείου) Νόμος του 2000. Έπειτα δημιούργησε τον Περί Παρεμπόδισης, Καταπολέμησης και Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 σε μια ακόμα προσπάθεια να καταπολεμήσει όλες τις παράνομες δραστηριότητες σχετικά με τα ναρκωτικά.

Όπως η Κύπρος δημιούργησε νομοθετικές δεσμίδες για την καταπολέμηση αυτής της παράνομης δραστηριότητας στη χώρα έτσι και οι υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης δημιούργησαν νόμους που κύριο μέλημα τους είναι η τιμωρία και η εξάλειψη αυτής της παράνομης δραστηριότητας που ευθύνεται για πολλές εγκληματικές πράξεις καθώς και για την αύξηση της εγκληματικότητας. Πολλές από αυτές τις χώρες όμως, έχουν διαφοροποιήσει τις ποινές σχετικά με τα ναρκωτικά ανάλογα με το είδος ή την πώληση και την καλλιέργεια από την χρήση τους.

Διάγραμμα 5



18

¹⁷ ετήσια έκθεση 2008 ευρωπαϊκού κέντρου παρακολούθησης ναρκωτικών και τοξικομανίας.

¹⁸ το διάγραμμα 5 δείχνει αυτή τη διαφοροποίηση στη ποινή ανάλογα με την ουσία, την προμήθεια, ή την κατοχή.

Παρά τις όποιες διαφορές στο τρόπο δράσης και στα σχέδια στρατηγικής που κάθε κράτος μέλος έχει υλοποιήσει στη προσπάθεια της πάταξης των ναρκωτικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και της μείωσης της εγκληματικότητας που σχετίζονται με αυτά, όλες οι χώρες ανεξαιρέτως έχουν πετύχει να συνεργάζονται και μαζί στην κοινή προσπάθεια τους να εμποδίζουν την αύξηση της χρήσης και καλλιέργειας των ναρκωτικών.

2.2. ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η εμπορία προσώπων είναι ένα από τα σοβαρότερα εγκλήματα που απασχολούν τη σημερινή κοινωνία. Αναπτύσσεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο εγκληματικότητας και αποτελεί κατάφορη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων. Είναι ανησυχητικό φαινόμενο και τα θύματα του είναι άνδρες, γυναίκες και παιδιά τα οποία γίνονται θύματα κάτω από διαφορετικά γεγονότα και για διαφορετικές μορφές εμπορίας.

Είναι ένα σύνθετο κοινωνικό πρόβλημα στο οποίο συνυπάρχουν εκτός από την παράφορη καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων, που έχει προαναφερθεί, και η άσκηση βίας, απειλών, απαγωγής, δόλου ή απάτης εναντίον τους με αποτέλεσμα να καταρρακώνεται η προσωπικότητα και η αξιοπρέπεια τους.



Εάν επιχειρήσει κάποιος να καταγράψει ένα συγκεκριμένο προφίλ θύματος εμπορίας προσώπου θα αντιληφθεί πως δεν είναι εύκολο. Οι διακινητές αναζητούν για εκμετάλλευση διάφορα είδη ανθρώπων και εξαρτάται από τη ζήτηση στις περιοχές προορισμού.

Επιπρόσθετα με την ζήτηση σε εργατικό δυναμικό, όπως στην οικοδομική βιομηχανία, οικιακές εργασίες, φροντίδα υπερηλίκων κ.α., εμφανίζονται στη συνέχεια νέοι τομείς ζήτησης όπως εικονικοί γάμοι, επαιτεία κατά κύριο λόγο και στην εμπορία ανθρωπίνων οργάνων. Στους τομείς της επαιτείας στρατολογούνται άτομα διαφόρων ηλικιών αλλά και άτομα με φυσικές ανικανότητες. Αυτό υποδηλεί ότι σε διάφορες υπηρεσίες και τομείς χρησιμοποιούνται άτομα διαφόρων ηλικιών και από τα δύο φύλα.

Ο κυριότερος λόγος που το 1/3 των δυόμιση εκατομμυρίων ανθρώπων που έχουν διακινηθεί κατά καιρούς είναι για οικονομικούς λόγους. Όπως φαίνεται τα θύματα της εμπορίας προσώπων προέρχονται από χώρες του τρίτου κόσμου όπου η φτώχεια κυριαρχεί και τα θύματα δεν αντιλαμβάνονται εύκολα τους κινδύνους.

Τα θύματα εμπορίας υπόκεινται σε τραυματικές εμπειρίες διαφόρων μορφών. Ο λόγος είναι ότι οι διακινητές είναι αδίστακτοι, βίαιοι και μεταχειρίζονται τα θύματα τους όπως αυτοί επιθυμούν. Πολλά θύματα έχουν περιορισμένη ελευθερία κίνησης ή και καθόλου.

Κατακρατούνται τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα (διαβατήρια ταυτότητες κλπ. και αφήνονται να διαμένουν σε χώρους τριτοκοσμικούς όπου οι συνθήκες υγιεινής είναι ανύπαρκτες.

Τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης εκτός από τους πιο πάνω κινδύνους αντιμετωπίζουν την απειλή για κίνδυνο της υγείας τους όπως μολύνσεις, ψυχολογικά τραύματα κλπ. είναι εκτεθειμένα σε σεξουαλικά διαδεδομένες ασθένειες όπως AIDS, ηπατίτιδα και ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες.

Στην Κύπρο τα θύματα εμπορίας προσώπων προστατεύονται από το Νόμο για την καταπολέμηση της εμπορίας και εκμετάλλευσης προσώπων και προστασία των θυμάτων που ψηφίστηκε το 2007 (N87(1)/2007).

Σύμφωνα με τα άρθρα 5 - 10 της πιο πάνω Νομοθεσίας ένα πρόσωπο διαπράττει κακούργημα όταν:

«Α. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

- (1) Διαπράττει κακούργημα το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται την εργασία ή τις υπηρεσίες προσώπου, το υποβάλλει σε καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία ή υπηρεσίες ή σε οποιασδήποτε μορφής δουλειά ή παρόμοια πρακτική ή υποτέλεια, μέσω :
 - (α) απειλών,
 - (β) χρήσης βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού,
 - (γ) απαγωγής,
 - (δ) δόλου ή απάτης,
 - (ε) κατάχρησης εξουσίας ώστε το εν λόγω πρόσωπο να μην έχει άλλη δυνατότητα παρά να υποταχθεί στην κατάχρηση, και
 - (στ) παροχής ή λήψης πληρωμών ή ωφελημάτων για εξασφάλιση της συγκατάθεσης του προσώπου που ασκεί έλεγχο επί άλλου προσώπου.
(Άρθρο 8, 6 χρόνια φυλάκιση, σε περίπτωση παιδιού -10χρόνια φυλάκιση)
- (2) Το πρόσωπο που εμπορεύεται πρόσωπα μέσω των όσων αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) πιο πάνω διαπράττει κακούργημα.
(Άρθρα 5 και 6, 15 χρόνια φυλάκιση)
- (3) Διαπράττει κακούργημα το πρόσωπο που στρατολογεί, μεταφέρει, μεταβιβάζει, υποθάλπει ή παραλαμβάνει παιδί κάτω των 18 ετών, ανταλλάσσει ή μεταβιβάζει τον έλεγχο επί του παιδιού αυτού, με σκοπό την εκμετάλλευσή του.
(Άρθρο 6, 20 χρόνια φυλάκιση)

B. ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

- (1) Διαπράττει κακούργημα το πρόσωπο που στρατολογεί, μεταφέρει, μεταβιβάζει, υποθάλλει ή παραλαμβάνει πρόσωπο, ανταλλάσσει ή μεταβιβάζει τον έλεγχο επί του προσώπου αυτού, με σκοπό την εκμετάλλευση ή πώληση ζωτικών του οργάνων.

(Άρθρο 7(1), 20 χρόνια φυλάκιση)

- (2) Όποιος κατά τη διάπραξη του πιο πάνω αδικήματος επιφέρει το θάνατο του θύματος, διαπράττει κακούργημα και υπόκειται σε φυλάκιση δια βίου.

(Άρθρο 7(2))

Γ. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

- (1) «Σεξουαλική εκμετάλλευση» περιλαμβάνει:

- (α) τον εξαναγκασμό προσώπου σε πορνεία ή σε συμμετοχή σε πορνογραφικές παραστάσεις ή την κερδοσκοπία ή καθ' οιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση προσώπου για παρόμοιους σκοπούς,

- (β) την εισαγωγή ή εξώθηση ή παρότρυνση ή στρατολόγηση ή οργάνωση ή κατεύθυνση προσώπου στην πορνεία ή σε συμμετοχή σε θεάματα πορνογραφίας,

- (γ) τη σεξουαλική δραστηριότητα με πρόσωπο, όταν :



- (i) γίνεται χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλής·
(ii) γίνεται κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσης εξουσίας ή επιρροής επί του προσώπου ή της κηδεμονίας ή φύλαξης προσώπου.

(Άρθρο 2)

- (2) Διαπράττει κακούργημα το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται σεξουαλικά ή εκπορνεύει πρόσωπο μέσω:

- (α) απειλών,
(β) χρήσης βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού,
(γ) απαγωγής,
(δ) δόλου ή απάτης,

- (ε) κατάχρησης εξουσίας ή μιας ευπαθούς θέσης τέτοιας φύσεως ώστε το εν λόγω πρόσωπο να μην έχει άλλη αποδεκτή δυνατότητα παρά να υποταχθεί στην κατάχρηση,
- (στ) παροχής ή λήψης πληρωμών ή ωφελημάτων για εξασφάλιση της συγκατάθεσης του προσώπου που ασκεί έλεγχο επί άλλου προσώπου.

(Άρθρο 9, 10 χρόνια φυλάκιση)

- (3) Όποιος εκμεταλλεύεται σεξουαλικά ή εκπορνεύει παιδί είναι ένοχος κακουργήματος.

(Άρθρο 10, 20 χρόνια φυλάκιση)»¹⁹

Τα θύματα, τα οποία ως συνήθως είναι υπήκοοι τρίτων χωρών δεν διώκονται ποινικά σε περίπτωση διάπραξης αδικημάτων που σχετίζονται άμεσα με το καθεστώς τους ως θύματα και στην περίπτωση αδικημάτων παράνομης εισόδου, παραμονής ή απασχόλησης εφόσον έχει χρησιμοποιηθεί εναντίον τους βία, εξαναγκασμός και κατάχρηση εξουσίας. Τα θύματα προστατεύονται από το άρθρο 42(2)(3) της ίδιας Νομοθεσίας.

Οι όροι «παιδί, βία, εκμετάλλευση και θύμα» ερμηνεύονται ξεκάθαρα στο Νόμο ως πιο κάτω:

«**«παιδί»** σημαίνει πρόσωπο ηλικίας **κάτω των δεκαοκτώ ετών**·

«**βία**» σημαίνει οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη ή συμπεριφορά με την οποία προκαλείται σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη στο θύμα·

«**εκμετάλλευση**» περιλαμβάνει :

- (α) την εκμετάλλευση της εργασίας ή των υπηρεσιών προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας, της δουλείας ή της υποτέλειας,
- (β) την αφαίρεση ή εμπορία ή διακίνηση ανθρωπίνων οργάνων,
- (γ) την εκπόρνευση ή άλλης μορφής σεξουαλική εκμετάλλευση, περιλαμβανομένης της πορνογραφίας, και
- (δ) σε περίπτωση παιδιών, τις χειρότερες μορφές εργασίας κατά την έννοια του Νόμου για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας του 2000.

«**θύμα**» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο που υπέστη ζημιά, συμπεριλαμβανομένης σωματικής και ψυχικής βλάβης ή οικονομικής απώλειας, που προκαλείται απευθείας

¹⁹ Καταπολέμηση της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης προσώπων και Προστασία των Θυμάτων N.87(I)/2007

από τη διάπραξη των αδικημάτων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο. (Άρθρο 2)».²⁰

Όπως γίνεται αντιληπτό, η Κύπρος έχει ένα λεπτομερές νομοθετικό πλαίσιο το οποίο καλύπτει πολλές παραμέτρους του προβλήματος. Η Νομοθεσία εφαρμόζεται αλλά το πρόβλημα δεν έχει εκλείψει εντελώς και οι περιπτώσεις των θυμάτων αυξάνονται παρά τις προσπάθειες των δικτυικών αρχών. Πρόσωπα που γνωρίζουν αρνούνται ή φοβούνται να καταθέσουν και στη συνέχεια να παρουσιαστούν σαν μάρτυρες κατηγορίας ενώπιον του Δικαστηρίου, με αποτέλεσμα οι εγκληματίες του είδους να παραμένουν ασύλληπτοι και συνεπώς ατιμώρητοι.

Επιπρόσθετα, σε περίπτωση καταδίκης οι ποινές κρίνονται ανεπαρκείς και δεν ενεργούν ως αποτρεπτικό στοιχείο.

Η εμπορία προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να αποτελεί μια προσοδοφόρα μορφή εγκλήματος και παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις. Χρειάζεται η περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των κρατών της ΕΕ, όπως η ανταλλαγή πληροφοριών ούτως ώστε να μειωθεί η αύξηση του εγκλήματος. «Επιτακτική είναι επομένως η ανάγκη για συνεχή επαγρύπνηση όλων των αρμόδιων φορέων για την παρακολούθηση του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων και την αναπροσαρμογή των μηχανισμών και των διαδικασιών για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του εθνικού νομοθετικού πλαισίου. Ένας ανενεργός νόμος ισοδυναμεί ουσιαστικά με ένα ανενεργό κράτος και μια ανενεργή κοινωνία.

Η σεξουαλική κακοποίηση των γυναικών βρίσκει συχνά καταφύγιο στη σιωπή, επειδή τα θύματα αισθάνονται ντροπή, ενοχή και φόβο. Η σεξουαλική βία στην οικογένεια συνδέεται με έντονη κοινωνική ενοχή, με αποτέλεσμα να εντοπίζεται πολύ δύσκολα. Τα κακοποιημένα παιδιά δεν παραπονούνται, από φόβο μήπως κατηγορηθούν τα ίδια για ότι έχει συμβεί, επειδή νομίζουν πως δεν θα τα πιστέψουν ή γιατί αγαπούν το άτομο που τα κακοποιεί.

Χρειάζονται επομένως προσεκτικοί και εξειδικευμένοι χειρισμοί από πλευράς των αρμοδίων υπηρεσιών με σκοπό την αναγνώριση των θυμάτων και την εξασφάλιση της συνεργασίας τους με σκοπό την καταδίκη των ενόχων.»²¹

2.3. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ – ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το οργανωμένο έγκλημα αλλά και η δράση τρομοκρατικών ομάδων έχουν αποκτήσει παγκόσμιο προβληματισμό και εδώ και δεκαετίες απασχολεί τις χώρες κράτη μέλη της ΕΕ. Είναι απειλή για τους ευρωπαίους πολίτες, τις επιχειρήσεις τους καθώς και για το σύνολο της οικονομίας. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της EUROPOL, στην ΕΕ δραστηριοποιούνται 3600 εγκληματικές οργανώσεις.

²⁰ Καταπολέμηση της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης προσώπων και Προστασία των Θυμάτων Ν.87(Ι)/2007

²¹ Σεμινάριο με θέμα "Εμπορία Προσώπων και το Νομικό Πλαίσιο στην Κύπρο", Ομιλία από το Δικαστή Ανωτάτου Δικαστηρίου Μύρωνα Νικολάτο ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2011

Το οργανωμένο έγκλημα χρησιμοποιώντας εξειδικευμένες μεθόδους αλλά και σύγχρονον εξοπλισμό γίνεται μέρα με την μέρα πιο ευέλικτο και πιο επικίνδυνο και δραστηριοποιείται τόσο εντός όσο και εκτός των ευρωπαϊκών συνόρων. Είναι τεράστια απειλή για την εσωτερική ασφάλεια της Ε.Ε. και τους πολίτες της, ενίοτε δε δημιουργεί προβλήματα και σε χώρες εκτός Ε.Ε. Η Ε.Ε. πρέπει να λάβει τέτοια μέτρα για αντιμετώπιση των σοβαρότερων εγκλημάτων που προκαλούν σοβαρά προβλήματα αλλά και ζημιές στα θύματα και στην κοινωνία. Για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει πρώτα απ'όλα να παταχθεί η διαφθορά μεταξύ των μελών διοικητικών αρχών αλλά και άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών. Χρησιμοποιώντας διευθαρμένους υπαλλήλους οι εγκληματίες πετυγχάνουν τους σκοπούς τους, μαχαιρώνοντας πιστώματα την ασφάλεια και την ευημερία των κατοίκων των κρατών μελών της Ε.Ε. για να παταχθεί η διαφορά πρέπει τα κράτη μέλη να ακολουθήσουν τις εισηγήσεις που υπάρχουν στην έκθεση για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην Ε.Ε. Οι εγκληματικές οργανώσεις έχουν σαν στόχο τα τεράστια κέρδη που καρπούνται από διάφορα εγκλήματα όπως τα ναρκωτικά, εγκλήματα κατά περιουσίας, εγκλήματα μέσω διαδικτύου κ.α.

Μία από τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η επίλυση εγκλημάτων στην περιοχή της, γι αυτό το λόγο δημιούργησε το πρόγραμμα της Στοκχόλμης 2010-2014. Σκοπός αυτού του προγράμματος είναι να βελτιώσει τις πολιτικές για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος με μέτρα μεταξύ των οποίων και οι ενισχυτικές νομοθετικές προτάσεις για τα πιο πάνω αναφερθέντα προβλήματα καθώς και άλλους παράγοντες που έχουν σχέση με την ασφάλεια όπως το οικονομικό έγκλημα και την διαφθορά, όλα τα οποία έχουν σχέση με το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία.²² Ένα παράδειγμα αυτού είναι η δήλωση της ευρωπαϊκής επιτροπής ότι "...το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος αποτελεί τον πυρήνα του οργανωμένου εγκλήματος και πρέπει να εκριζώνεται όπου και αν βρίσκεται".²³

Οργανωμένες εγκληματικές ομάδες δρουν σε περισσότερες από μία χώρες ταυτόχρονα με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σημαντικά εμπόδια στην πρόληψη και αντιμετώπιση των. Για τη δράση τους χρησιμοποιούν σύγχρονα μέσα για να επιτύχουν τις εγκληματικές τους βλέψεις. «Αυτές οι εγκληματικές οργανώσεις είναι άρτια δομημένες και οργανωμένες:

- α. Υπάρχουν αρχηγικά και απλά μέλη.
- β. Υπάρχουν εξειδικευμένα μέλη για την διεκπεραίωση ειδικών και επικίνδυνων αποστολών.
- γ. Υπάρχουν ηγετικά μέλη τα οποία είναι επιφορτισμένα με την επιτήρηση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της ομάδας, εκτός των συνόρων της χώρας ίδρυσης της.
- δ. Υπάρχουν περισσότερες από μία χώρες οι οποίες χρησιμοποιούνται ως βάσεις της ομάδας». ²⁴

²² http://europa.eu/legislation_summaries/

²³ http://www.tsigris.gr/articles/gia_ten_aspaleia/tromokratia_organomeno_egklema_kai_mauro_crema

²⁴ <http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo>

Το οργανωμένο έγκλημα έχει σαν στόχο το εύκολο οικονομικό κέρδος και οι συμμετέχοντες σ' αυτό είναι αδίστακτοι εγκληματίες και αρκετά ριψοκίνδυνοι. Είναι κατανοητός ο κίνδυνος στον οποίο εκτίθενται τα μέλη που είναι επιφορτισμένα με την πρόληψη αλλά και την καταστολή των εγκλημάτων.

«Στα πλαίσια της Ε.Ε. προσδιορίστηκαν τα χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι εθνικές αρχές για να εξετάσουν μία παράνομη δράση ως μορφή οργανωμένου εγκλήματος.

Μετά από πολλές συζητήσεις συμφωνήθηκε από τις χώρες μέλη ότι για να εντάξουν μία εγκληματική πράξη στο οργανωμένο έγκλημα θα πρέπει να συντρέχουν έξι τουλάχιστον από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων να συνυπάρχουν οπωσδήποτε τα αναφερόμενα στα σημεία 1, 3, 5 & 11:

- 1.-Συνεργασία μεταξύ περισσότερων των δύο προσώπων.
- 2.-Καταμερισμός καθηκόντων.
- 3.-Μεγάλη ή απροσδιόριστη χρονική διάρκεια.
- 4.-Κάποια μορφή πειθαρχίας (οι δραστηριότητες της οργάνωσης να υλοποιούνται σύμφωνα με ένα καθορισμένο σύνολο κανόνων).
- 5.-Υπόνοιες διάπραξης σοβαρών ποινικών αδικημάτων.
- 6.-Διεθνής δράση (οι δραστηριότητες της οργάνωσης να καλύπτουν περισσότερες από μία χώρες).
- 7.-Χρήση βίας ή άλλων μορφών εκφοβισμού (η χρήση βίας ή εκφοβισμού αποτελούν μέρος των συνηθισμένων μεθόδων δράσης της οργάνωσης).
- 8.-Χρήση εμπορικών ή επιχειρησιακών δομών (για να ελέγχει τα κέρδη της).
- 9.-Εμπλοκή σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος).
- 10.-Άσκηση επιρροής στους τομείς της πολιτικής, των Μ.Μ.Ε, της Δημόσιας Διοίκησης, των δικαστικών Αρχών ή της οικονομίας.
- 11.-Επιδίωξη κέρδους και/ή ισχύος ως βασικός στόχος.»²⁵

Ένα παράδειγμα της προσπάθειας εξάλυψης του οργανωμένου εγκλήματος είναι η σύμβαση του Παλέρμο 2000 όπου χειρίζεται το διεθνικό οργανωμένο έγκλημα και τα τρία συμπληρωματικά της Πρωτόκολλα: α) για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της εμπορίας προσώπων και ιδιαίτερα γυναικών και ανηλίκων, β) την πρόληψη και τιμωρία της διευκόλυνσης της παράνομης μετανάστευσης και γ) της παράνομης κατασκευής και εμπορίας μικρών όπλων. Μέσω αυτής της σύμβασης η Ευρωπαϊκή ένωση θέλει να ρυθμίσει και να εδραιώσει την συνεργασία και τις λεπτομέρειες αυτής στο διεθνή χαρακτήρα του

²⁵ <http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo>

οργανωμένου εγκλήματος και την καταπολέμηση του αφού η διάπραξη του εγκλήματος και η προετοιμασία του αφορούν περισσότερες απο μία χώρες ή/και οι ομάδες εγκληματιών δρουν σε πολλές χώρες.

Επιπρόσθετα, η οικονομική κρίση που μαστίζει την περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιρεάσει τον τρόπο που το οργανωμένο έγκλημα λειτουργεί. Ενώ στο παρελθόν αυτό ασχολείτο με δραστηριότητες όπως τα ναρκωτικά και τα πλαστά χαρτονομίσματα τώρα ασχολείται σε μεγαλύτερο βαθμό με το λαθρεμπόριο και την τοκογλυφία αφού πολλοί απο αυτούς εκμεταλεύονται την κατάσταση και αγοράζουν τα πάντα σε εξευτελιστικές τιμές ακίνητα και επιχειρήσεις.

Η εσφαλμένη αντίληψη είναι ότι το διεθνές έγκλημα είναι αποκλειστικά ζήτημα επιβολής του νόμου, που απαιτεί καλή διαχείριση απο την αστυνομία, τις εισαγγελικές και τις δικαστικές αρχές. Στην πραγματικότητα, το διεθνές έγκλημα γίνεται καλύτερα κατανοητό ως πολιτικό πρόβλημα με επιπτώσεις στην εθνική ασφάλεια. Το μέγεθος και το πεδίο δράσης των πλέον ισχυρών εγκληματικών οργανώσεων σήμερα θυμίζει άνετα τα αντίστοιχα των μεγαλύτερων πολυεθνικών επιχειρήσεων στον κόσμο. Και όπως ακριβώς οι νόμιμοι οργανισμοί επιδιώκουν ν'αποκτήσουν πολιτική επιρροή, το ίδιο κάνουν και οι εγκληματικοί. Βεβαίως, οι εγκληματίες ανέκαθεν επεδίωκαν να διαφθείρουν τα πολιτικά συστήματα προς όφελός τους. Όμως, οι παράνομες οργανώσεις ποτέ στο παρελθόν δεν είχαν κατορθώσει να αποκτήσουν πολιτική επιρροή σε τέτοιο βαθμό σαν αυτόν που απολαμβάνουν σήμερα εγκληματίες σε μια σειρά χωρών της Αφρικής, της Ανατολικής Ευρώπης και της Λατινικής Αμερικής.

Το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα είναι ένα δυναμικό και συνεχώς εξελισσόμενο φαινόμενο. Παρόλο που είναι δύσκολο να εκτιμηθεί το ακριβές μέγεθος των παράνομων αγορών, στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τις δραστηριότητες επιβολής του νόμου στην Ευρώπη υποδηλώνουν ότι είναι πολύ μεγάλες, τόσο σε κλίμακα όσο και σε αντίκτυπο. Γι'αυτό το σκόπο η Europol βοηθά στην καταπολέμηση αυτού του εγκλήματος με την ανταλλαγή πληροφοριών.

Μερικές από τις τρομοκρατικές οργανώσεις που εδραιοποιούνται στην περιοχή της Μεσογείου είναι οι Ερυθρές Ταξιαρχίες, η ETA, η Ανσάρ Αλ- Σαρία, η Χεζμπολλάχ, η Χαμάς, η AQUIM, η Επαναστατική Οργάνωση 17 Νοέμβρη και η Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς. Έδρα όλων αυτών των οργανώσεων είναι διαφορετικές χώρες τις Μεσογείου και όλες μαζί έχουν ως στόχο να δημιουργήσουν εντυώσεις στο κόσμο συνήθως με σωρεία επιθέσεων με καταστροφικά συνήθως αποτελέσματα σε όλα τα επίπεδα.

Αν και οι διεθνείς τρομοκρατικές ομάδες και οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της νότιας Μεσογείου, προς το παρόν έχουν πολύ περιορισμένες δυνατότητες να ανατρέψουν καθιερωμένα πολιτικά καθεστώτα της περιοχής, φαίνεται πιθανό ότι θα υπάρξουν επαναλαμβανόμενες επιθέσεις, είτε προγραμματισμένα ή αυθόρμητα, ανάλογα με τους δράστες. Πολλές χώρες της Ευρώπης αντιμετωπίζουν ή αντιμετώπισαν κάποιο είδος τρομοκρατικής οργάνωσης.

Στην Ελλάδα για πολλά χρόνια δραστηριοποιούνται η **Επαναστατική Οργάνωση 17 Νοέμβρη** και η **Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς** που θεωρείται διάδοχος της 17 Νοέμβρη (το 2002 η δράση της σταμάτησε με την εξάρθρωση της από την Ελληνική αστυνομία). Η δράση αυτών των οργανώσεων περιελάμβανε και συνεχίζει να δραστηριοποιείται με δολοφονίες, βομβιστικές επιθέσεις, αρπαγές οπλισμού και σημαντικό αριθμό ληστειών.

Στην Ισπανία, η **ΕΤΑ** που σημαίνει Βασκική Πατρίδα και Ελευθερία σκοπός της ήταν η απελευθέρωση της χώρας των Βάσκων από την Ισπανία με την δράση της να περιλαμβάνει συνήθως την τοποθέτηση βομβών.

Οι **Ερυθρές Ταξιαρχίες** από την Ιταλία είναι μια από τις πιο γνωστές οργανώσεις τρομοκρατών παγκοσμίως. Η δράση της ήταν κυρίως την περίοδο 1970-1990 όπου έγιναν και τα πιο γνωστά χτυπήματα της με την δράση της να αλλάζει καθώς και τα άτομα που την εδραίωναν την περίοδο 1984 όπου και η οργάνωση διχοτομήθηκε σε μικρότερες οργανώσεις με αποτέλεσμα το 1989 ήρθε η σύλληψη μελών της.

Υπάρχουν επίσης οργανώσεις σε χώρες της Μεσογείου που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα στη Λιβύη, στην Αίγυπτο, στο Λίβανο και στην Αλγερία. Κύριο μέλημα αυτών των οργανώσεων είναι η εξάπλωση ριζοσπαστικών αντιλήψεων και η ενδυνάμωση της Μουσουλμανικής Κοινότητας στην περιοχή καθώς και σε όλο το κόσμο.

Γνωστή για τις ριζοσπαστικές ισλαμιστικές σιιτικές ομάδες στο Λίβανο η **Χεζμπολλάχ** ή αλλιώς Κόμμα του Θεού, έχει χαρακτηριστεί ως τρομοκρατική οργάνωση από της ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν αναγνωρίζει τη νομιμότητα της ύπαρξης του Ισραήλ. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις της Χεζμπολλάχ περιλαμβάνουν επιθέσεις τόσο εναντίον του Ισραήλ όσο και κατά Ισραηλινών, Εβραϊκών και Δυτικών στόχων στο εξωτερικό.

Μια από τις μεγαλύτερες τρομοκρατικές οργανώσεις είναι η **Χαμάς**, μια ριζοσπαστική ισλαμική τρομοκρατική οργάνωση η ονομασία της οποίας προέρχεται από το ακρώνυμο του πλήρους ονόματος της που σημαίνει Ισλαμικό Κίνημα Αντίστασης. Αποτελεί μια προέκταση της ιδεολογίας και της πρακτικής του κινήματος της **ισλαμιστικής φονταμενταλιστικής Μουσουλμανικής Αδελφότητας**. Η Χαμάς αποτελείται από μια πολιτική και από μια στρατιωτική πτέρυγα. Η στρατιωτική της πτέρυγα φέρει την ονομασία **Ταξιάρχες Ιζεντίν Αλ Κασσάμ**. Υπολογίζεται ότι διαθέτει περίπου 20.000 πολεμιστές στους κόλπους της. Η Χαμάς έχει την βάση της στη Λωρίδα της Γάζα.

Χρηματοδοτείται, οπλίζεται και εκπαιδεύεται από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν ενώ υποστηρίζεται από το καθεστώς της Συρίας. Η Χαμάς απορρίπτει την ειρηνευτική διαδικασία και την ύπαρξη του Ισραήλ.

Η **Αλ-Κάιντα** στο Ισλαμικό Μαγκρέμπ (AQIM) είναι μια ισλαμιστική εξτρεμιστική οργάνωση που έχει ως στόχο την ανατροπή της κυβέρνησης και την ίδρυση ενός ισλαμικού κράτος εφαρμόζοντας τον ισλαμικό νόμο (SHARIA). Η **AQIM** έχει επικεντρωθεί



στην απαγωγή για λύτρα ως μέσο άντλησης κεφαλαίων και εκτιμάται ότι έχει αποσπάσει περισσότερα από 50 εκατομμύρια δολάρια κατά την τελευταία δεκαετία.

Είναι φανερό ότι για αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος αλλά και της τρομοκρατίας χρειάζεται συντονισμός αλλά και συνεργασία μεταξύ των κρατών. «Για μια ασφαλέστερη κοινωνία απαιτείται η εφαρμογή μιας συντονισμένης προσέγγισης για την αστυνόμευση, τη διαχείριση των συνόρων, την ποινική δικαιοσύνη και την πολιτική προστασία. Έχουν καταβληθεί προσπάθειες για ενισχυμένη ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία των Αρχών επιβολής του νόμου».²⁶

Σημαντικό ρόλο στο συντονισμό και στην ανταλλαγή πληροφοριών διαδραματίζει η INTERPOL για την οποία αξίζει να αναφερθώ για το έργο της και γενικά για την αποστολή της καθώς επίσης και για την INTERPOL Κύπρου.

«Η INTERPOL ιδρύθηκε το 1923 και αποτελεί σήμερα τον μεγαλύτερο Διεθνή Αστυνομικό Οργανισμό με 186 χώρες μέλη, με έδρα την Λυών Γαλλίας.

Αποστολή του οργανισμού είναι η διευκόλυνση της διασυνοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας και η υποστήριξη και βοήθεια προς όλους τους Οργανισμούς, Υπηρεσίες και Αρχές επιβολής του νόμου στις χώρες μέλη για την πρόληψη, εξιχνίαση και καταστολή του διεθνούς εγκλήματος.

Η Κύπρος έγινε μέλος της INTERPOL το 1961 οπότε και δημιουργήθηκε το Κεντρικό Εθνικό Γραφείο (Κ.Ε.Γ.). Χειρίζεται όλα τα θέματα που απορρέουν από την συμμετοχή της Κύπρου στον Οργανισμό αυτό και ακολουθεί το καταστατικό των Γενικών Κανονισμών και των κατά καιρών οδηγιών της INTERPOL, πάντοτε όμως μέσα στα πλαίσια του Συντάγματος και των Νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Κύπρος ανήκει στην ζώνη δύο (Ευρώπης) της INTERPOL μαζί με άλλες 46 χώρες.

Η επικοινωνία του Κ.Ε.Γ. Λευκωσίας με τη Γενική Γραμματεία και τις άλλες 186 χώρες μέλη, γίνεται με το παγκόσμιο σύστημα επικοινωνίας γνωστό ως I-24/7 και χρησιμοποιεί κυρίως την Αγγλική γλώσσα και σε μερικές περιπτώσεις την Γαλλική. Οι τέσσερις επίσημες γλώσσες οι οποίες χρησιμοποιεί η INTERPOL είναι η Αγγλική, η Γαλλική, η Ισπανική και η Αραβική.

Οι κυριότερες κατηγορίες εγκλημάτων οι οποίες απασχολούν την INTERPOL είναι:

- Δίκτυα λαθρομεταναστών
- Ξέπλυμα βρώμικου χρήματος
- Διακίνηση ναρκωτικών
- Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας
- Παράνομη εμπορία προσώπων

²⁶ <http://www.eppgroup.eu/el/topic/%ce%9c%ce%99%>

- Παιδική πορνογραφία
- Πλαστογραφία χρήματος
- Κλοπή οχημάτων
- Παράνομη διακίνηση ραδιενεργών και πυρηνικών ουσιών
- Εκδόσεις φυγοδίκων
- Εκτέλεση Ευρωπαϊκών και Διεθνών Ενταλμάτων Σύλληψης
- (Ερυθρές Αγγελίες)
- Εγκλήματα διαδικτύου
- Απαγωγές ανήλικων προσώπων
- Εντοπισμός Ελλειπόντων προσώπων
- Άλλα (Αρχαιότητες, παραχάραξη νομίσματος, παροχή βοήθειας σε ανθρωπιστικής φύσης θέματα)

Καθήκοντα του Εθνικού Γραφείου INTERPOL

Τα κύρια καθήκοντα είναι:

Γρήγορη και αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών για το έγκλημα και τους εγκληματίες με διάφορα τμήματα στην Κύπρο και με τις άλλες χώρες μέλη της INTERPOL και επεξεργασία των πληροφοριών αυτών για σκοπούς διεθνούς αστυνομικής συνεργασίας.

Αμφίδρομη ανταλλαγή και χειρισμός αιτημάτων μεταξύ των χωρών μελών για συνδρομή σε διερευνώμενες ποινικές υποθέσεις, με έμφαση στο σοβαρό έγκλημα με διεθνείς προεκτάσεις. Επιπρόσθετα, χειρίζεται αιτήματα που έχουν σχέση με ελλείποντα πρόσωπα, με παράνομη εμπορία έργων τέχνης, εικόνων, αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλων πολύτιμων αντικειμένων.

Συντονισμός για την εκπροσώπηση της Κύπρου στη Γενική Συνέλευση και σε άλλα διεθνή συνέδρια / σεμινάρια που διοργανώνει η INTERPOL.

Συντονισμό για την εκτέλεση αιτημάτων έκδοσης φυγοδίκων προς άλλες χώρες νοουμένου ότι υπάρχει σχετική συμφωνία / σύμβαση.

Συντονισμός για παράδοση εκζητούμενων με βάση Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Νόμου περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και Έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου του 2004 (N.133(I)/ 2004).

Διοργάνωση εκπαιδεύσεων τόσο στην Κύπρο τόσο και στο εξωτερικό».²⁷

2.4. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Ακόμα ένας παράγοντας εγκληματικότητας, που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει να αντιμετωπίσει, είναι η μετανάστευση.

Για να μπορεί κάποιος να ξεχωρίσει το λόγο που η μετανάστευση μπορεί να θεωρηθεί ως ένας παράγοντας αύξησης του κινδύνου εγκληματικότητας στην Ευρώπη πρέπει αρχικά να κατανοεί την διαφορά μεταξύ των μορφών μετανάστευσης. Υπάρχουν λοιπόν, τρεις μορφές μετανάστευσης. Η πρώτη είναι η μετανάστευση των ατόμων που αλλάζουν χώρα διαμονής εθελοντικά ακολουθώντας και εφαρμόζοντας τους ισχύοντες κανονισμούς και νόμους της μετανάστευσης (σε αυτή τη μορφή είναι συχνά διακινούμενοι εργαζόμενοι). Η δεύτερη είναι η αναγκαστική μετανάστευση απο πρόσφυγες και αιτούντες ασύλου. Αυτή η μορφή μετανάστευσης απαρτίζεται κυρίως απο άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν απο τα κακώς έχοντα στη χώρα καταγωγής τους, όπως ένοπλες συγκρούσεις, φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, από το φόβο παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, ή και απο το φόβο δίωξης απο τη χώρα τους. Η τρίτη μορφή μετανάστευσης είναι η λεγόμενη λαθρομετανάστευση. Είναι η παράνομη μετανάστευση η οποία συνήθως γίνεται με την παράνομη διέλευση των συνόρων ή την παράνομη παραμονή σε ένα ξένο κράτος.²⁸

Στη περίπτωση παράνομης μετανάστευσης οι μετανάστες εισέρχονται σε κράτος μέλος από την ξηρά, τον αέρα ή τη θάλασσα. Μερικοί χρησιμοποιούν πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή οργανωμένα εγκληματικά δίκτυα. Άλλοι εισέρχονται νόμιμα και στη συνέχεια "παρατείνουν την παραμονή τους». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η παράνομη μετανάστευση είναι σημαντικό πρόβλημα και ότι η μείωση των παράνομων μεταναστευτικών ροών αποτελεί πολιτική προτεραιότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Σε αυτή την περίπτωση η πράξη απο την αρχή είναι παράνομη, αλλά στη κατηγορία της μετανάστευσης κίνδυνος εγκληματικότητας μπορεί να προέλθει και απο τις άλλες μορφές της.

Οι αιτητές ασύλου για παράδειγμα είναι μια μάζα ατόμων που εξαρτώνται οικονομικά απο την υπάρχων κυβέρνηση του κάθε κράτους. Παρόλο που η εγκατάσταση τους σε κάποια χώρα εξαρτάται απο την τήρηση των νόμων και την μη εμπλοκή τους σε παράνομες δραστηριότητες δεν είναι λίγοι απο αυτούς που παρανομούν. Επίσης, οι αιτητές ασύλου παρανομούν με την παραμονή τους στη χώρα όταν η αίτηση τους για άσυλο απορριπτεί.

Σε μια προσπάθεια της για να συγκρατήσει και να μειώσει την εγκληματικότητα όσο αφορά τους αιτητές ασύλου, η ΕΕ θα διαθέσει επιπλέον πόρους για τη στήριξη

²⁷ <http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/4B3468A972A8B746C2257A0F0032D69E?OpenDocument>

²⁸ European Commission Memo, Brussels 20 January 2014: Supporting human rights- based migration management and asylum system in Libya.

περισσότερων θέσεων επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους στο πλαίσιο του νέου Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης (2014-2020).

Επιπρόσθετα, ένας τρόπος με τον οποίο οι μεταναστευτικές ροές έχουν παραδοσιακά ρυθμιστεί είναι μέσα από αλλαγές στην πολιτική για την απόκτηση βίζας.

Από τη μία πλευρά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνεργασία με τις τρίτες χώρες είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των παράνομων μεταναστευτικών ροών. Η αστυνομία και οι συμφωνίες συνεργασίας επιτήρησης των συνόρων ή των συμφωνιών επανεισδοχής, για παράδειγμα, έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά. Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή προσπαθεί να συνδέσει τις πολιτικές μετανάστευσης στενότερα με τις αναπτυξιακές πολιτικές. Ο αντίκτυπος των μέτρων αυτών έχει αναλυθεί κάθε χρόνο από το 2004 στην ετήσια έκθεση για τη συνεργασία της ΕΕ με τις τρίτες χώρες. Δημιουργήθηκε επίσης το 2005, η ΣΠΜΚ²⁹ η οποία αποτελεί το γενικότερο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο και καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ διεξάγει τον πολιτικό διάλογο και ασκεί την επιχειρησιακή συνεργασία με τρίτες χώρες. Βασίζεται σε καθορισμένες προτεραιότητες που αντανακλούν τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ, και εντάσσεται στην ευρύτερη εξωτερική πολιτική της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της αναπτυξιακής συνεργασίας.

«Η αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης μπορεί να έχει πραγματικά οφέλη για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο τους μετανάστες όσο και τις χώρες. Η επιτυχία μας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον διάλογο και τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Οι εταιρικές σχέσεις κινητικότητας, η διευκόλυνση των θεωρήσεων σε συνδυασμό με τις συμφωνίες επανεισδοχής και τους κοινούς κανόνες θεωρήσεων παραμένουν σημαντικά μέσα πολιτικής. Πρέπει, όμως, να κάνουμε ακόμη περισσότερα για να εξασφαλίσουμε την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα και για να αντιμετωπίσουμε από κοινού με τρίτες χώρες τις αρνητικές πτυχές της μετανάστευσης, όπως η εμπορία ανθρώπων και η παράνομη διακίνηση μεταναστών», δήλωσε η επίτροπος Εσωτερικών Υποθέσεων Σεσίλια Μάλμστρομ σε σχέση με την πολιτική της ΕΕ για τη μετανάστευση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παράνομη δραστηριότητα σε σχέση με τη μετανάστευση δεν αντιστοιχεί μόνο στα άτομα που μεταναστεύουν αλλά και στα άτομα που τους βοηθούν στη παράνομη πράξη. Αναγνωρίζοντας η ΕΕ ότι και αυτά τα άτομα υπόκεινται σε αυτή την κατηγορία εγκληματικότητας παρά το γεγονός ότι δεν είναι μετανάστες, η δράση τους μετριέται στους αριθμούς και στις υποθέσεις εγκληματικότητας σε σχέση με την μετανάστευση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη έχουν πάρει αποφάσεις σχετικά με την αντιμετώπιση και την ποινική τιμωρία αυτών των ανθρώπων.

Σχετικές αποφάσεις είναι η 2006/616/EK και 2006/617/EK του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 2006³⁰.

²⁹ Συνολική Προσέγγιση για τη Μετανάστευση και την Κινητικότητα

³⁰ Πρωτόκολλο κατά της λαθραίας μεταφοράς μεταναστών διά ξηράς, αέρος και θαλάσσης, το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια δίνει μεγάλη βάση στην αντιμετώπιση της μετανάστευσης στα εδάφη της και προσπαθεί να μειώσει τις παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με αυτή μέσα από τις αποφάσεις και τα μέτρα που λαμβάνει.

«Η νόμιμη μετανάστευση θα πρέπει να οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι προτεραιότητες, οι ανάγκες και οι ικανότητες υποδοχής των χωρών της ΕΕ και να ενθαρρύνεται η ένταξη των μεταναστών. Γενικότερα, η ΕΕ πρέπει:

- να εφαρμόσει πολιτικές μετανάστευσης του εργατικού δυναμικού που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας κάθε χώρας·
- να αυξήσει την ελκυστικότητα της ΕΕ για τους εργαζόμενους υψηλής εξειδίκευσης και να λάβει νέα μέτρα για την περαιτέρω διευκόλυνση της υποδοχής και της κινητικότητας φοιτητών και ερευνητών·
- να μεριμνά, ώστε οι πολιτικές αυτές να μην επιδεινώνουν τη διαρροή εγκεφάλων, ενθαρρύνοντας την κυκλική μετανάστευση·
- να ρυθμίσει αποτελεσματικότερα την οικογενειακή μετανάστευση·
- να ενισχύσει περαιτέρω την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη μετανάστευση·
- να βελτιώσει την πληροφόρηση σχετικά με τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις της νόμιμης μετανάστευσης·
- να χαράξει φιλόδοξες πολιτικές για την προώθηση της αρμονικής ένταξης των μεταναστών·
- να προωθήσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την υποδοχή και την ένταξη και όσον αφορά μέτρα της ΕΕ για τη στήριξη των εθνικών πολιτικών ένταξης.

Έλεγχος της λαθρομετανάστευσης

Για να εξασφαλίζεται η επιστροφή των παράνομων μεταναστών που διαμένουν σε μια χώρα της ΕΕ, στη χώρα καταγωγής τους ή σε χώρα διέλευσης, η ΕΕ θα πρέπει:

- να εφαρμόζει τη νομιμοποίηση μόνο κατά περίπτωση·
- να συνάπτει συμφωνίες επανεισδοχής, σε κοινοτικό ή διμερές επίπεδο, με τρίτες χώρες για τις οποίες κρίνεται απαραίτητο, και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των συμφωνιών επανεισδοχής της ΕΕ·
- να μεριμνά για την πρόληψη των κινδύνων παράνομης μετανάστευσης, στα πλαίσια των πολιτικών εισόδου, διαμονής, ελεύθερης κυκλοφορίας κ.λπ.·
- να αναπτύξει συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ για την απομάκρυνση των παράνομων μεταναστών που διαμένουν σε χώρα της ΕΕ·
- να εντείνει τη συνεργασία με χώρες καταγωγής και διέλευσης ως μέρος της Παγκόσμιας Προσέγγισης της Μετανάστευσης προκειμένου να ελέγχει τη λαθρομετανάστευση και να παρέχει καλύτερη ενημέρωση στις απειλούμενες κοινότητες·

- να καλέσει τις χώρες της ΕΕ να δημιουργήσουν συστήματα παροχής κινήτρων για την υποβοηθούμενη εκούσια επιστροφή·
- να λάβει αυστηρά μέτρα με την επιβολή αποτρεπτικών και αναλογικών ποινών εναντίον εκείνων που εκμεταλλεύονται παράνομους αλλοδαπούς που διαμένουν σε χώρα της ΕΕ·
- να θέσει σε πλήρη ισχύ την εφαρμογή εντός της Ένωσης απόφασης απέλασης που λαμβάνεται από οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ». ³¹

Συνεργασία με χώρες καταγωγής και διέλευσης

Για καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία τόσο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ όσο και της Επιτροπής με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης των λαθρομεταναστών. Η μετανάστες οι οποίοι ονομάζονται παράνομοι οφείλουν να εγκαταλείψουν την χώρα στην οποία εβρίσκονται. Τα κράτη από τα οποία προέρχονται η παράνομοι μετανάστες πρέπει να τους δέχονται εκ νέου πίσω διευκολύνοντας την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης. Αλλά και οι ίδιοι οι μετανάστες θα πρέπει να εγκαταλείψουν οικειοθελώς το κράτος στο οποίο μετακινήθηκαν παράνομα, χρησιμοποιώντας παράνομες διαδικασίες ή έγγραφα.

«Πρέπει να δημιουργηθεί μια ολοκληρωμένη εταιρική σχέση με τρίτες χώρες καταγωγής και διέλευσης, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συνέργεια μεταξύ μετανάστευσης και ανάπτυξης. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕ θα πρέπει:

- να συνάπτει συμφωνίες, σε κοινοτικό ή διμερές επίπεδο, με χώρες καταγωγής και διέλευσης οι οποίες περιλαμβάνουν πτυχές σχετικά με τη νόμιμη και την παράνομη μετανάστευση, την επανεισδοχή και την ανάπτυξη αυτών των χωρών·
- να ενθαρρύνει τις χώρες της ΕΕ να παρέχουν στους υπηκόους των χωρών εταίρων της ανατολικής και νότιας Ευρώπης ευκαιρίες νόμιμης μετανάστευσης, ειδικότερα με τη μορφή προσωρινής/κυκλικής μετανάστευσης, προκειμένου να αποτρέπεται η διαρροή εγκεφάλων·
- να δρομολογήσει πολιτικές συνεργασίας με χώρες καταγωγής και διέλευσης, προκειμένου να καταπολεμηθεί ή να αποτραπεί η λαθρομετανάστευση, ειδικότερα με την ανάπτυξη των ικανοτήτων·
- να ολοκληρώσει αποτελεσματικότερα τις μεταναστευτικές και τις αναπτυξιακές πολιτικές·

³¹

http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/jl0038_el.htm

- να προωθήσει τις δράσεις συνανάπτυξης, όπως τη θέσπιση ειδικών χρηματοοικονομικών μέσων για τη μεταφορά με τους πλέον συμφέροντες όρους των αποταμιεύσεων·
- να υλοποιήσει με αποφασιστικότητα δράσεις οι οποίες αποφασίζονται με περιφέρειες εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της Αφρικής, της Ανατολικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Λατινικής Ευρώπης, της Καραϊβικής και της Ασίας·
- να επισπεύσει την ανάπτυξη των βασικών εργαλείων της Παγκόσμιας Προσέγγισης της Μετανάστευσης·
- να διασφαλίσει τη συνοχή της υλοποίησης όλων των σχετικών δράσεων με την πολιτική αναπτυξιακής συνεργασίας και άλλες συναφείς πολιτικές της ΕΕ». ³²

2.5. ΕΜΠΟΡΙΑ ΟΠΛΩΝ

Σύμφωνα με την Interpol, όπλα χρησιμοποιήθηκαν σε περισσότερες απο 245.000 δολοφονίες σε όλο τον κόσμο κάθε χρόνο (εξαιρουμένων τον θανάτων σε χώρες με πόλεμο). Στην ΕΕ, περισσότερες από 5000 δολοφονίες διαπράχθηκαν με όπλα (περίπου δηλαδή το 20% του συνόλου των δολοφονιών). Είναι επομένως ξεκάθαρο ότι καμιά χώρα της ΕΕ δεν είναι ανεπηρέαστη από τα όπλα και τη μορφή βίας που αυτά προκαλούν στην αύξηση της εγκληματικότητας στην Ευρώπη. Δεν είναι υπερβολή λοιπόν, η περιγραφή των μικρών όπλων από τον πρώην Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ Κόφι Ανάν ότι είναι "όπλα μαζικής καταστροφής". Αυτό φανερώνουν τα νούμερα των δολοφονιών, χωρίς το άρθρισμα με άλλες εγκληματικές πράξεις που χρησιμοποιήθηκαν όπλα όπως οι ληστείες.



Αναγνωρίζοντας το πρόβλημα, η ΕΕ αποφάσισε ότι ενωποιημένα μέτρα πρέπει να ληφθούν για να αντιμετωπίσουν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ το πρόβλημα αυτό. Έτσι λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2006 πρότεινε την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας της ΕΕ με το Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για τα πυροβόλα όπλα. Επίσης, στο Πρόγραμμα της Στοκχόλμης το 2009, τα κράτη μέλη της ΕΕ επισήμαναν την συνεχή πρόκληση για την ασφάλεια της ΕΕ απο την εμπορία όπλων και την μη καθυσήχαση τους στο πόλεμο κατά της εξάθρωσης της εμπορίας όπλων. Το 2010, το Συμβούλιο ενέκρινε ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης των λεγόμενων «βαρέων» πυροβόλων όπλων. Αντικατοπτρίζει μία πολιτική δέσμευση των κρατών μελών να λάβουν

³²http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/jl0038_el.htm

λειτουργικά μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων.

Βάσει αυτής της πολιτικής δέσμευσης, πάρα πολλά έχουν επιτευχθεί κατά την τελευταία δεκαετία. Από την πλευρά της εσωτερικής αγοράς, η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1991 σχετικά με την κατοχή, πώληση και μεταφορά όπλων μεταξύ των κρατών μελών αναπροσαρμόστηκε το 2008, και σε κάποιο βαθμό οι κανόνες έχουν γίνει αυστηρότεροι. Η οδηγία απαιτεί τώρα από όλα τα κράτη μέλη, μέχρι το 2014, να δημιουργήσουν μία βάση δεδομένων για τους ιδιοκτήτες και τις μεταφορές των νόμιμων πυροβόλων όπλων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την πλευρά του εξωτερικού εμπορίου, ένας νέος κανονισμός της ΕΕ για την αδειοδότηση και τους ελέγχους μεταφορών όπλων μέσα και έξω από την ΕΕ, εγκρίθηκε νωρίτερα φέτος. Θα βελτιώσει τον εντοπισμό και τον έλεγχο των μη στρατιωτικών όπλων που εισάγονται, εξάγονται και διέρχονται μέσω της ΕΕ.

Παρόλα τα μέτρα που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παίρνει για να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα, άτομα με νόμιμη κατοχή όπλων στην ΕΕ, συνεχίζουν να τροφοδοτούν την αγορά με όπλα, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μη οποιασδήποτε ένδειξης ότι τα πυροβόλα όπλα προκαλούν λιγότερη ανασφάλεια ή ζημιά σήμερα από ότι πριν από κάποια χρόνια στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, περισσότερα μέτρα πρέπει να ληφθούν όπως για παράδειγμα, οι οργανισμοί της ΕΕ, όπως η EUROPOL και η EUROJUST μπορούν να διαδραματίσουν ένα πιο ενεργό ρόλο σε αυτό τον τομέα, για την υποστήριξη της ανταλλαγής πληροφοριών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι περίπου 740.000 γυναίκες και παιδιά χάνουν τη ζωή τους κάθε χρόνο εξαιτίας του ανεξέλεγκτου διεθνούς εμπορίου όπλων, που επιχειρεί να ρυθμίσει η διεθνής Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων (ATT). Η Συνθήκη θα τεθεί σε ισχύ όταν την επικυρώσουν 50 χώρες, ενώ ορισμένες πτυχές της απαιτούν επικύρωση και σε επίπεδο ΕΕ.

Η συμφωνία δε θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής όπλων, αλλά θα δυσχεράνει την αγορά οπλισμού από τρομοκρατικές οργανώσεις και τη μαζική διάθεση όπλων σε ασταθείς περιοχές. Υπάρχουν αδυναμίες στη Συνθήκη, παρόλα αυτά όμως είναι ένα σημαντική ως βήμα προς τα μπρος. Είναι η πρώτη φορά που συμβατικά όπλα θα υποβληθούν σε έλεγχο οποιουδήποτε είδους. Μία από τις αδυναμίες της είναι πως δεν είναι νομικά δεδομένο ότι αφορά και τα πυρομαχικά. Ένα άλλο πιθανό κενό είναι πως η καταγραφή των όπλων εξακολουθεί να βρίσκεται υπό τον έλεγχο των κυβερνήσεων.³³

Νομοθεσία για το εμπόριο όπλων

Στην Κύπρο ο έλεγχος της κατοχής, μεταφοράς και χρήσης πυροβόλων όπλων ρυθμίζεται από το Νόμο Περί Πυροβόλων και μη πυροβόλων Όπλων Ν.113(1)/2004 όπως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του πιο πάνω Νόμου:

(1)(α) Απαγορεύεται η απόκτηση, κατοχή ή χρήση -

³³ David Martin: «Η Συνθήκη για το εμπόριο όπλων είναι σημαντική»

(i) οποιουδήποτε μη πυροβόλου όπλου, εξαιρουμένων των όπλων που δυνατό να χρησιμοποιηθούν από δήμους ή άλλες αρμόδιες αρχές αποκλειστικά για αναισθητο-ποίηση ή θανάτωση ζώων·

(ii) οποιουδήποτε όπλου τάξης ή τύπου που καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

(β) Ο Αρχηγός Αστυνομίας έχει εξουσία να εκδώσει, μετά από αίτηση που υποβάλλεται σύμφωνα με τον Τύπο Ε1 του Δεύτερου Παραρτήματος, άδεια κατοχής σύμφωνα με τον Τύπο Ε του ιδίου Παραρτήματος για την απόκτηση, κατοχή ή χρήση όπλου για τα όπλα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (i) ή (ii) της παραγράφου (α), στην οποία άδεια καθορίζονται οι όροι κατοχής, υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιείται ότι δεν υφίστανται περί του αντιθέτου λόγοι δημόσιας τάξης ή ασφάλειας και αφού καταβληθεί τέλος πέντε λιρών.

(γ) πρόσωπο, το οποίο παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη της παραγράφου (α), χωρίς την εξουσιοδότηση άδειας που εκδίδεται με βάση την παράγραφο (β), είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε περίπτωση καταδίκης του σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα 5.125 Ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να συμβάλει στη βελτίωση της ρύθμισης του εμπορίου όπλων σε παγκόσμιο επίπεδο. Στόχος της είναι η συμμετοχή στην κατάρτιση της συνθήκης για το εμπόριο όπλων και τη βελτίωση των συστημάτων ελέγχου του εμπορίου αυτού.

Απόφαση 2010/336/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2010, για τις δραστηριότητες της ΕΕ προς υποστήριξη της συνθήκης για το εμπόριο όπλων, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ασφάλεια [Επίσημη Εφημερίδα L 152 της 18.06.2010].

Η παρούσα απόφαση παρουσιάζει το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τη βελτίωση της ρύθμισης του εμπορίου όπλων. Το πρόγραμμα αυτό επιδιώκει τη βελτίωση του ελέγχου των εισαγωγών, των εξαγωγών και της μεταβίβασης συμβατικών όπλων, σε διεθνές επίπεδο.

Οι στόχοι του είναι δύο:

- συμβολή στις προκαταρκτικές εργασίες για την κατάρτιση συνθήκης για το εμπόριο όπλων στα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών.
- βελτίωση των συστημάτων **ελέγχου** του εμπορίου όπλων μεταξύ των κρατών μελών των Ηνωμένων Εθνών.

Το πρόγραμμα που παρουσιάζει το Συμβούλιο αφορά την διοργάνωση διεθνών σεμιναρίων. Στα σεμινάρια αυτά θα συμμετάσχουν πολιτικοί εκπρόσωποι και εμπειρογνώμονες από τον τομέα του εμπορίου όπλων. Θα καταλήξουν σε ανταλλαγή απόψεων και συγκεκριμένες προτάσεις.

Τα σεμινάρια θα έχουν ως στόχο την προετοιμασία της κατάρτισης της συνθήκης για το εμπόριο όπλων σε διεθνές επίπεδο. Η συνθήκη θα είναι νομικά δεσμευτική για τις χώρες που θα την υπογράψουν. Θεσπίζει κυρίως διεθνείς κανόνες για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη μεταβίβαση των όπλων.

Πρώτος στόχος των σεμιναρίων που θα διοργανώσει η ΕΕ θα είναι η πρόοδος των διαπραγματεύσεων μεταξύ των χωρών που επιθυμούν να συμμετάσχουν στη συνθήκη. Στα σεμινάρια αυτά θα γίνει απολογισμός της διεθνούς κατάστασης σε ό,τι αφορά το εμπόριο όπλων, θα διατυπωθούν συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με το περιεχόμενο της μελλοντικής συνθήκης για το εμπόριο όπλων και η συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ο δεύτερος στόχος των σεμιναρίων που θα διοργανώσει η ΕΕ είναι συμβολή στη δημιουργία συστημάτων αποτελεσματικού ελέγχου, που θα χαρακτηρίζεται από συνοχή, μεταξύ των χωρών που θα συμμετάσχουν.

Επομένως, τα σεμινάρια θα συμβάλουν:

- στη θέσπιση και την υλοποίηση ενός συστήματος αδειοδότησης σχετικά με το εμπόριο όπλων·
- στη βελτίωση των μεθοριακών ελέγχων και την εποπτεία των μεταβιβάσεων όπλων·
- στη βελτίωση της διαφάνειας του εμπορίου όπλων χάρη στη δημιουργία ενός μητρώου των Ηνωμένων Εθνών για τις μεταβιβάσεις συμβατικών όπλων·
- στις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό επίπεδο με στόχο τη σήμανση και την ανίχνευση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού.³⁴

Βιολογικά και τοξινικά όπλα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στις 12 και 13 Δεκεμβρίου, ενέκρινε τη στρατηγική κατά της εξάπλωσης όπλων μαζικής καταστροφής η οποία αφορά ιδίως την καταπολέμηση των βιολογικών και τοξινικών όπλων. Η παρούσα κοινή δράση επιβεβαιώνει την υποστήριξη εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) της σύμβασης για την απαγόρευση των βιολογικών και τοξινικών όπλων (BTWC), επιδιώκοντας την επίτευξη των στόχων προώθησης της καθολικότητας της BTWC καθώς και τη στήριξη της εφαρμογής της σύμβασης από τα κράτη μέλη.

Κοινή δράση 2006/184/ ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Φεβρουαρίου 2006 σχετικά με την υποστήριξη της σύμβασης για τα βιολογικά και τοξινικά όπλα στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής [Επίσημη Εφημερίδα L της 7.3.2006].

³⁴ http://europa.eu/legislation_summaries/foreign_and_security_police

Η σύμβαση για την απαγόρευση βιολογικών και τοξινικών όπλων (στο εξής «BTWC») υπογράφηκε συγχρόνως στη Μόσχα, στην Ουάσιγκτον και στο Λονδίνο, στις 10 Απριλίου 1972, και άρχισε να ισχύει στις 26 Μαρτίου 1975. Η σύμβαση αυτή απαγορεύει την ανάπτυξη, την παραγωγή, την απόκτηση και την κατακράτηση αυτοφυών μικροβιακών και βιολογικών παραγόντων, σε μη δικαιολογημένη ποσότητα και είδος για προφυλακτικές, προστατευτικές χρήσεις ή για άλλους ειρηνικούς σκοπούς.

Τον Ιούνιο του 2005, 171 χώρες είχαν υπογράψει τη σύμβαση και, μεταξύ αυτών, 155 πρωτεύουσες είχαν επικυρώσει το κείμενο της BTWC.

Στο κεφάλαιο III, η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, αναγνωρίζει τη σημασία της σύμβασης BTWC και ειδικότερα της διαφανέστερης εφαρμογής των προτύπων που αναφέρονται στη σύμβαση.

Για το σκοπό αυτό, η ΕΕ ενέκρινε ένα πρόγραμμα δράσης, στόχος του οποίου είναι να αναζωογονήσει το ενδιαφέρον για τα μέτρα εμπιστοσύνης (SBMs) - υποχρεωτικός μηχανισμός για την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω ετήσιων εκθέσεων - και να επανεργοποιήσει τη χρήση τους. Σ' αυτό το πρόγραμμα δράσης, η ΕΕ επιθυμεί επίσης να βελτιώσει το σύστημα έρευνας όσον αφορά τους ισχυρισμούς χρήσης βιολογικών όπλων που έχουν στη διάθεσή τους τα Ηνωμένα Έθνη, οι οποίοι υφίστανται περισσότερο από 15 χρόνια.

Η ΕΕ υποστηρίζει τη σύμβαση BTWC ευνοώντας δύο στόχους:

- την προώθηση της καθολικότητας της σύμβασης BTWC·
- την υποστήριξη της εφαρμογής της BTWC από τα κράτη μέλη.

Αναλυτικότερα, προβλέπονται δύο προγράμματα, τα οποία αναφέρονται σε παράρτημα της κοινής δράσης:

- Προώθηση της καθολικότητας της BTWC
Θα υπάρξουν δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και των περιφερειακών/υποπεριφερειακών εργαστηρίων και σεμιναρίων, προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός εντάξεων στην BTWC. Την υλοποίησή τους θα αναλάβει η προεδρία της ΕΕ, επικουρούμενη από τον ανώτατο εκπρόσωπο της ΚΕΠΠΑ.
- Ενίσχυση στα κράτη μέλη
Προκειμένου να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την BTWC σε εθνικό επίπεδο θα πραγματοποιηθούν και άλλες δραστηριότητες - ιδίως διασκέψεις, επισκέψεις για συνδρομή και μεταφράσεις. Σκοπός τους είναι η μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των διεθνών υποχρεώσεων που προβλέπονται από τη σύμβαση. Η τεχνική εφαρμογή ανατίθεται στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ανωτάτων Διεθνών Σπουδών της Γενεύης.

Ο προϋπολογισμός για τις δραστηριότητες, οι οποίες εκτιμάται ότι θα διαρκέσουν συνολικά δεκαοχτώ μήνες, θα ανέλθει σε 867.000 ευρώ.

Μετά την έγκριση αυτής της πρώτης κοινής δράσης, η ΕΕ επικαιροποίησε τη θέση της μέσω μιας κοινής θέσης όσον αφορά τη διάσκεψη για την εξέταση της σύμβασης σχετικά με

την απαγόρευση βιολογικών και τοξινικών όπλων που πραγματοποιήθηκε το 2006 (BTWC). Η κοινή θέση υπογραμμίζει ακόμη μία φορά ότι ο επιδιωκόμενος από την ΕΕ στόχος συνίσταται στην επιπλέον ενίσχυση της σύμβασης για την απαγόρευση της κατασκευής, τελειοποίησης και αποθήκευσης βακτηριολογικών (βιολογικών) ή τοξινικών όπλων καθώς και για την καταστροφή των υφισταμένων (BTWC).³⁵

Ο κανονισμός επιβάλλει σε κάθε φυσικό πρόσωπο που εισέρχεται ή εξέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και μεταφέρει εμπορεύματα να τα δηλώνει στις τελωνειακές αρχές για έλεγχο. Σκοπός του κανονισμού είναι να εισαγάγει προληπτικές δράσεις για την καταπολέμηση της εμπορίας των όπλων που χρησιμοποιούνται για παράνομες δραστηριότητες και την βοήθεια στην τρομοκρατία.

2.6. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ηλεκτρονικό έγκλημα είναι οι "εγκληματικές πράξεις που πραγματοποιούνται μέσω των συστημάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συστημάτων πληροφορική ή και εναντίων τέτοιων συστημάτων και δικτύων επικοινωνίας και τιμωρούνται από το νόμο"³⁶.



Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων δεκαετιών, το διαδίκτυο και γενικότερα ο κυβερνοχώρος έχει μια τεράστια επίδραση σε όλα τα τμήματα της κοινωνίας. Η καθημερινή μας ζωή, τα θεμελιώδη δικαιώματα, οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και οι οικονομίες μας εξαρτώνται από την τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών που εργάζονται αδιάλειπτα. Ένας ανοιχτός και ελεύθερος κυβερνοχώρος έχει προωθήσει την πολιτική και την κοινωνική ένταξη σε όλο τον κόσμο, έχει σπάσει τους φραγμούς μεταξύ των χωρών, των κοινοτήτων και των πολιτών, επιτρέπει την αλληλεπίδραση και την ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών σε όλο τον κόσμο, έχει δημιουργήσει ένα πεδίο ελευθερίας της έκφρασης και της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και έδωσε εξουσία τους ανθρώπους στην προσπάθειά τους για δημοκρατικές και πιο δίκαιες κοινωνίες.

Για να λειτουργεί σωστά ένας κυβερνοχώρος πρέπει να παραμείνει ανοιχτός και ελεύθερος, οι ίδιοι κανόνες, αρχές και αξίες που η ΕΕ υποστηρίζει σε όλα τα άλλα θέματα της θα πρέπει να εφαρμόζονται και εδώ. Τα θεμελιώδη δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου πρέπει να προστατεύονται και στον κυβερνοχώρο. Ο κυβερνοχώρος θα πρέπει να προστατεύεται από περιστατικά, κακόβουλες δραστηριότητες και την κατάχρηση του. Σε αυτό μπορούν να βοηθήσουν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ.

³⁵ http://europa.eu/legislation_summaries/foreign_and_security_policy

³⁶ <http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/EB5CF0F08949C495C225791700258F8D?OpenDocument>

Τα τελευταία χρόνια έχουμε δει ότι ο ψηφιακός κόσμος φέρνει τεράστια οφέλη, αλλά είναι επίσης ευάλωτο. Οι απειλές μπορεί να προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως εγκληματίες, τρομοκράτες και πολιτικούς αντιπάλους. Οι κυβερνοεγκληματίες³⁷ χρησιμοποιούν ολοένα και πιο εξελιγμένες μεθόδους για την παρακολούθηση συστημάτων πληροφοριών, την κλοπή των κρίσιμων δεδομένων ή τα χαρτοφυλάκια εταιριών. Η αύξηση της οικονομικής κατασκοπείας και οι κρατικές χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο αποτελεί μια νέα κατηγορία των απειλών για τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό το λόγο η ΕΕ θέλωντας να καταπολεμήσει το ηλεκτρονικό έγκλημα δημιούργησε μια στρατηγική ασφαλείας του κυβερνοχώρου³⁸ που διευκρινίζει τους ρόλους και τις ευθύνες και καθορίζει τις ενέργειες που απαιτούνται με βάση την ισχυρή και αποτελεσματική προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Στην Κύπρο το ηλεκτρονικό έγκλημα καταπολεμάται από την αστυνομία. "Το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος διερευνά τις πιο κάτω κατηγορίες αδικημάτων, όπως αυτά περιγράφονται στον κυρωτικό νόμο 22(III)/2004, ο περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (κυρωτικός) Νόμος του 2004:

1. Παιδική Πορνογραφία
2. Παράνομη Πρόσβαση σε σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή
3. Παράνομη Παρέμβαση σε δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή
4. Παράνομη Επέμβαση σε δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή
5. Παράνομη Επέμβαση σε σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή
6. Πλαστογραφία σχετιζόμενη με δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή."³⁹

Η Δημοκρατία της Κύπρου χαιρέτισε την κοινή ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ένα ανοιχτό, ασφαλές και σίγουρο κυβερνοχώρο και υποστηρίζει πλήρως τις αρχές, το όραμα και τις στρατηγικές προτεραιότητες που περιγράφονται σ' αυτό.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να εγκρίνουν γρήγορα την πρόταση οδηγίας σχετικά με ένα κοινό υψηλό επίπεδο ασφαλείας των δικτύων και των πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση.

Είναι λοιπόν, ξεκάθαρο ότι όσο η ζωή μας συνεχίζει να έχει άμεση σχέση και να λειτουργά σε μεγάλο βαθμό σε σύνδεση με τον ηλεκτρονικό κόσμο, τόσο περισσότερες ευκαιρίες θα έχουν οι εγκληματίες που χρησιμοποιούν αυτή την μορφή για τα εγκλήματα τους να δρουν. Έτσι φαίνεται η αναγκαία συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του νόμου με

³⁷ το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, αναφέρεται συνήθως σε ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών εγκληματικών δραστηριοτήτων, όπου οι υπολογιστές και τα πληροφοριακά συστήματα εμπλέκονται είτε ως πρωταρχικό εργαλείο ή ως πρωταρχικός στόχος. τα εγκλήματα του κυβερνοχώρου περιλαμβάνει παραδοσιακά αδικήματα, όπως απάτη, πλαστογραφία και κλοπή ταυτότητας.

³⁸ Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αναφέρεται συνήθως στις διασφαλίσεις και τις δράσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προστασία του χώρου του κυβερνοχώρου, τόσο στον πολιτικό και στρατιωτικό τομέα, από τις απειλές που συνδέονται με ή που μπορεί να βλάψουν αλληλοεξαρτώμενα δίκτυα και υποδομές πληροφοριών.

³⁹ <http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/ACD1089AAF7A228FC22579170025CB0B?OpenDocument>

αυτές των άλλων χωρών για μια μεγάλη μαζική αντιμετώπιση κατά του ηλεκτρονικού εγκλήματος.

Πρέπει λοιπόν, τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την οδηγία 2011/93/EU για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών στο διαδίκτυο και την παιδική πορνογραφία και να συμφωνήσουν σχετικά με την οδηγία για τις επιθέσεις κατά των συστημάτων πληροφοριών.

Σημαντικό επίσης, είναι και η εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με το ηλεκτρονικό έγκλημα γνωστή ως Συνθήκη της Βουδαπέστης⁴⁰, που επιχειρεί να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα. Η Συνθήκη της Βουδαπέστης είναι μια δεσμευτική διεθνή συνθήκη που παρέχει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την υιοθέτηση της εθνικής νομοθεσίας.

Πρέπει επίσης η ΕΕ να συνεργαστεί στενά με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αντιμετώπισης του Ηλεκτρονικού Εγκλήματος⁴¹ στην Europol και στη Eurojust για να δημιουργήσουν μια ενιαία προσέγγιση στο θέμα.

Τα αδικήματα για το διαδίκτυο ριθμίζονται στην Κύπρο με τον περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω Διαδικτύου (Κυρωτικός) Νόμος του 2004. Είναι ο Νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του εγκλήματος μέσω του διαδικτύου που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 23.11.2001. Πιο κάτω θα αναφέρω τα άρθρα 4-11 του πιο πάνω Νόμου ενδεικτικά της αυστηρότητας του.

«Αδικήματα κατά της εμπιστευτικότητας, ακεραιότητας και διαθεσιμότητας των δεδομένων και συστημάτων υπολογιστών (Computer data and systems)

4. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα εισέρχεται στο σύνολο ή μέρος συστήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών, παραβιάζοντας τα μέτρα ασφάλειας διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

⁴⁰ Η Σύμβαση της Βουδαπέστης είναι ένα μέσο ανοικτή για έγκριση από τρίτες χώρες. Παρέχει ένα μοντέλο για την κατάρτιση της εθνικής νομοθεσίας του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και τη βάση για διεθνή συνεργασία σε αυτόν τον τομέα

⁴¹ EC3

5. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα παρεμβαίνει με τεχνικά μέσα σε δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή τα οποία δεν εκπέμπονται δημόσια από, προς ή μέσα σ' ένα σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή, διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές:

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή περιλαμβάνουν και τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα ή μεταδίδονται με ηλεκτρονικό ή μαγνητικό ή άλλο τρόπο από σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή που μεταφέρει τέτοια δεδομένα.

6. Όποιος εκ προθέσεως και χωρίς δικαίωμα καταστρέφει, διαγράφει, μεταβάλλει ή αποκρύπτει δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

7. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα προκαλεί σοβαρή παρεμπόδιση ή διακοπή της λειτουργίας ενός συστήματος υπολογιστή, μέσω εισαγωγής, μεταφοράς, καταστροφής, διαγραφής, μεταβολής, προσθήκης, απόκρυψης δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή ή αποκλεισμού της πρόσβασης στα δεδομένα αυτά είναι ένοχος αδικήματος που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

8.-(1) Απαγορεύεται η με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα παραγωγή, πώληση, προμήτευση προς χρήση, εισαγωγή, διανομή ή με άλλο τρόπο διάθεση -

(α) Μιας συσκευής συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υπολογιστή που έχει σχεδιαστεί ή προσαρμοστεί πρωτίστως με σκοπό τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 4 - 7 του παρόντος Νόμου.

(β) κλειδάριθμου ηλεκτρονικού υπολογιστή, κωδικού πρόσβασης ή παρόμοια δεδομένα με τα οποία ολόκληρο ή μέρος συστήματος υπολογιστή γίνεται προσβάσιμο με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 4 - 7 του παρόντος Νόμου.

(2) Απαγορεύεται η με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα κατοχή των αναφερομένων στις

παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που καθορίζονται στα άρθρα 4 – 7 του παρόντος Νόμου.

Όποιος ενεργεί κατά παράβαση των εδαφίων (1) και (2) του παρόντος άρθρου διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

Αδικήματα σχετιζόμενα με υπολογιστές

9. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη καταδολίευση εισαγάγει, μεταβάλλει, διαγράφει ή αποκρύπτει δεδομένα ηλεκτρονικού υπολογιστή με τρόπον ώστε μη αυθεντικά δεδομένα που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα των πιο πάνω παρεμβάσεων να παρουσιάζονται ή να χρησιμοποιούνται για νόμιμους σκοπούς σαν να ήταν αυθεντικά, ανεξάρτητα από το αν τα δεδομένα είναι άμεσα αναγνώσιμα και κατανοητά, διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

10. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα και με σκοπό την καταδολίευση προκαλεί απώλεια στην περιουσία άλλου προσώπου με -

(α) Εισαγωγή, τροποποίηση, διαγραφή ή απόκρυψη δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή·

(β) επέμβαση στη λειτουργία ενός συστήματος υπολογιστή·

με σκοπό να επιφέρει χωρίς δικαίωμα οικονομικό όφελος στον εαυτό του ή σε άλλο πρόσωπο, διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 34,172 ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

Αδικήματα σχετιζόμενα με το περιεχόμενο

11.-(1) Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα-

(α) Παράγει παιδική πορνογραφία με σκοπό τη διανομή της δια μέσου συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή·

(β) προσφέρει, παρέχει πληροφορίες ως προς τον τρόπο που μπορεί να καταστεί διαθέσιμη ή καθιστά διαθέσιμη παιδική πορνογραφία μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή·

(γ) διανέμει ή διαβιβάζει (εκπέμπει) παιδική πορνογραφία δια μέσου συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή·

(δ) ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ παιδική πορνογραφία μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή για τον ίδιο ή για άλλον·

(ε) κατέχει παιδική πορνογραφία σε σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή ή σε μέσον αποθήκευσης δεδομένων ηλεκτρονικού υπολογιστή·

διαπράττει αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 42.715 ευρώ ή και με τις δύο ποινές:

Νοείται ότι στα πλαίσια του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου ο όρος "παιδική πορνογραφία" περιλαμβάνει πορνογραφικό υλικό που οπτικώς αναπαριστά ανήλικο πρόσωπο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά, πρόσωπο που παριστάνει ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά, ρεαλιστικές εικόνες που παριστάνουν ανήλικο να εμπλέκεται σε σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά.

Στα πλαίσια του παρόντος άρθρου «σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά» περιλαμβάνει συνουσία μεταξύ ανηλίκων ή ανηλίκου και ενήλικα του ιδίου ή αντιθέτου φύλου, κτηνοβασία, αυνανισμό, σαδιστική ή μαζοχιστική συμπεριφορά στα πλαίσια σεξουαλικής πράξης»⁴².

⁴² Νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 23.11.2001

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνοψίζοντας τα πιο πάνω γίνεται αντιληπτό ότι η εγκληματικότητα στην Ευρώπη έχει φτάσει σε ανησυχητικά επίπεδα. Χρειάζεται συνεργασία μεταξύ των Διοικητικών Αρχών των κρατών μελών για να έχουμε σύντομα τα επιθυμητά αποτελέσματα που είναι, αν όχι η εξάλειψη της εγκληματικότητας, η μείωση της.

Στην μέλετη μου αυτή ανέφερα τους λόγους που διευκολύνουν το έγκλημα επεξηγώντας τον καθένα ξεχωριστά και στη συνέχεια έκανα ειδική αναφορά για εγκλήματα που κατά την άποψη μου είναι και σοβαρά και απειλούν την ασφάλεια στην Ε.Ε. περισσότερο. Αυτά τα εγκλήματα είναι τα ναρκωτικά, η εμπορία προσώπων, το οργανωμένο έγκλημα και η τρομοκρατία, η παράνομη μετανάστευση, η εμπορία όπλων και τα εγκλήματα μέσω διαδικτύου.

Έχω προαναφέρει ότι η συνεργασία μεταξύ των κρατών είναι επιβεβλημένη. Για να επιτευχθεί αυτή η συνεργασία πρέπει τα κράτη να εναρμονίσουν τη νομοθεσία τους σε μια κοινή νομοθεσία για να υπάρχει μια διεθνής δικαστική και αστυνομική συνεργασία περισσότερο ευέλικτη. Παράλληλα, η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την αντιμετώπιση του εγκλήματος, πρέπει να γίνει εντονότερη και πιο ουσιαστική. Για να ενθαρρυνθούν οι πολίτες να δίνουν πληροφορίες στις αρχές πρέπει να ίδια τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας των πληροφοριοδοτών. Με τον τρόπο αυτό δεν θα γίνονται γνωστά τα στοιχεία του πληροφοριοδότη και να τίθεται σε κίνδυνο ο ίδιος ή η περιουσία του. Η εξάλειψη της διαφθοράς ανάμεσα σε δημόσιους λειτουργούς που κατέχουν θέσεις κλειδιά θα βοηθήσει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση του εγκλήματος. Ο έλεγχος στα τραπεζικά ιδρύματα πρέπει να είναι συνεχής και να καταγγέλλεται στις διοικητικές αρχές οποιαδήποτε ύποπτη συναλλαγή μεγάλων χρηματικών ποσών.

Τέλος, για να επιτευχθούν τα πιο πάνω πρέπει να υπάρχει και η απαραίτητη πολιτική βούληση στις κυβερνήσεις των κρατών μελών αφού γίνεται επιτακτική η ανάγκη κατάρτισης ενός ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για την σωστότερη και πιο αποτελεσματική καταπολέμηση της εγκληματικότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- SOCTA 2013: Αξιολόγηση Απειλής για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα της ΕΕ.

ΑΡΘΡΑ:

- Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας: Ετήσια Έκθεση 2008
- Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας: Ετήσια Έκθεση 2012
- Σεμινάριο με θέμα "Εμπορία Προσώπων και το Νομικό Πλαίσιο στην Κύπρο", Ομιλία από το Δικαστή Ανωτάτου Δικαστηρίου Μύρωνα Νικολάτο ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2011
- Fight against arms trafficking: Where do we stand? speech by **Cecilia Malmström** *EU Commissioner for Home Affairs 12 November 2012*

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ:

- <http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/DE5497273F94713EC22578A90026E8C1?OpenDocument>
- <http://europedirect.pde.gov.gr/images/pubs/%CE%97-%CE%95%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%BD%CE%B1%CF%81%CE%BA%CF%89%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC.pdf>
- <http://ar2003.emcdda.europa.eu/el/page036-el.html>
- http://ec.europa.eu/greece/news/2014/20140222_metanasteytiki_politiki_el.htm
<http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/EB5CF0F08949C495C225791700258F8D?OpenDocument>
- <http://www.police.gov.cy/police/police.nsf/All/ACD1089AAF7A228FC22579170025CB0B?OpenDocument>
- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/jl0001_el.htm
- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/l33191c_en.htm

- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/l33271_el.htm
- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/jl0045_en.htm

NΟΜΟΘΕΣΙΕΣ:

- Καταπολέμηση της Εμπορίας και Εκμετάλλευσης προσώπων και Προστασία των Θυμάτων Ν.87(Ι)/2007
- Ο περί της Σύμβασης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου (κυρωτικός) Νόμος του 2004
- Ο Περί Πυροβόλων και μη Πυροβόλων Όπλων Νόμος Ν.113(1)/2004 όπως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα
- Νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του Εγκλήματος μέσω του Διαδικτύου που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 23.11.2001